

KRYRSKÁ ROZHLEDNA

Čtvrtletník městského úřadu pro Kryry, Běsno, Stebno a Strojetic

Cena 15,- Kč

2 | 2021

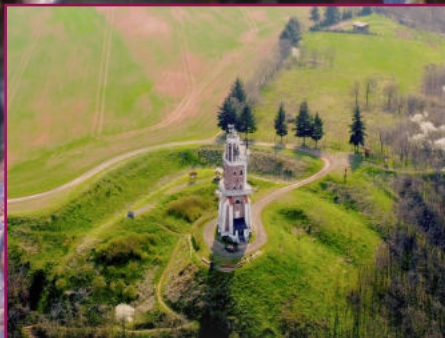
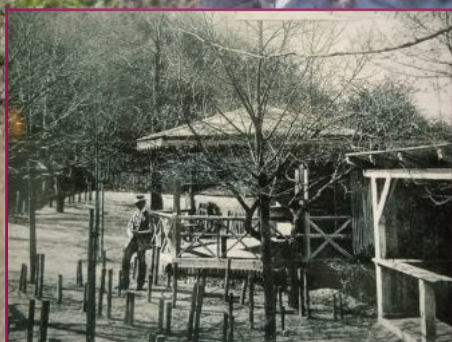
Jak žijí (*fungují...*) naše děti?

*O škole základní
i mateřské
čtete na stránkách
Kryrské rozhledny
od strany 3*

Foto: Kateřina Krobotová

*Terasa Zlatý potok
str. 15*

*115 let Schillerovy rozhledny
str. 21*

*Sad mládí
str. 51*

OBSAH

DOBA (STÁLE) KORONAVIROVÁ

Stále ještě žijeme v napjatém období. Blýská se sice na lepší časy, ale úplně vyhráno zatím rozhodně nemáme. Přesto - bezmála třetina obyvatel České republiky by v tuto chvíli měla covid bez závažnějších komplikací zvládnout (cca půl druhého miliónu lidí jsme dokázali naočkovat, zhruba stejný počet pak nemoc prodělal...), alespoň nějak byly navraceny děti do škol, s omezeními máme otevřeny obchody, restaurace, muzea, zoologické zahrady nebo sportoviště. Pomalu se rozbíhají také v Kryrech první společenské, kulturní nebo sportovní akce.

I na ty vás budeme zvát.

Máme sice všichni někde u sebe ještě respirátory nebo roušky, ale na ty jsme si už dávno zvykli.

Druhé letošní číslo Kryrské rozhledny se vyjma zmíněných pozvánek opět vypravilo do našich vzdělávacích ústavů, kterým je věnován poměrně velký prostor. I tentokrát jsme se poohlédli za historií našeho města, vyhodnotili jsme 1. kolo fotosoutěže a popovídali si při tom s věhlasným českým fotografem. A čekají vás samozřejmě i další články.

Pevně věřím, že si každý najde v městském zpravodaji to své.

S přáním krásného léta

Pavel Ďuran
šéfredaktor

Doba (stále) koronavirová	2
Zpátky do školy	3
Virtuální cestování v době covidu	9
On-line výuka přírodopisu a chemie v přírodě	10
Vzdělávání v mateřské škole v době covidové	11
Hurá na farmu!	13
Terasa Zlatý potok	15
Z jednání zastupitelstva	18
Slovo starosty	18
2. nej „Kniha Záhoří“ je i o Kryrech	19
115 let Schillerovy rozhledny	21
Pietní akty k uctění památky konce 2. světové války	24
Bojovali za naši svobodu	28
Bohumil Cupal	29
Antonie Cupalová	31
Josef Třeška	33
„Jaro mýma očima“ (fotosoutěž – vyhodnocení 1. kola)	35
Jan Šibík (rozhovor s fotografem)	40
Očima kronikáře (Kryry před padesáti lety) - 1971	43
Sad mládí	50
Strojetická máje a pálení čarodějnic	52
Staročeské máje	53
Zveme Vás do divadla	54
Společenská kronika	55
Kryry třikrát jinak	56

ZPÁTKY DO ŠKOLY

Nejsem žádný Nostradamus, nejsem Sibyla. Věštit z kávové sedliny je mi cizí, neboť ta v mém případě mizí ve výlevce kuchyňského dřezu. Věštit budoucnost z čajových lístků nedokážu, protože zásadně užívám osvědčené sáčky, které ve vroucí vodě máčím. Hádat budoucnost z hvězd neumím, neboť na noční obloze bezpečně poznám jen souputníka naší Země Měsíc a dále jen Malý a Velký vůz a souhvězdí Orion.

I přes to jsem před rokem napsal jakési krátké, téměř vizionářské pojednání, které bylo zveřejněno na serveru iDnes.cz, a právě jím (je vpravo od tohoto textu...) bych chtěl uvést následující příspěvek.

Jako dítě školou povinné jsem ukrutně záviděl skupince mládežníků z Verneova románu „Dva roky prázdnin“ veškerá jejich dobrodružství.

Obávám se, že náš dorost mou závist akceptovat nedokáže, protože čte málo a Julese Vernea asi vůbec ne. Jsme už zkrátka někde úplně jinde, než jsme byli před padesáti lety. A nakonec – a já doufám, že nejenom prozatím – nešlo o dva roky prázdnin, ale jenom o jediný rok.

Jak to dnes, kdy naše vzdělávací zařízení po tuto dobu *de facto* nefungovala, ve škole vypadá?

Zvědavě jsem se ptal za všechny čtenáře Kryrské rozhledny ředitelky naší základní školy Ing. Hany Lehnerové, které tímto děkuji, že si našla čas a odpověděla.

17. května 2021 ...

TAKÉ JSME NECHODILI DO ŠKOLY. JENOMŽE JEN TŘI NEDĚLE!

Já si na ten poslední prosincový den roku 1978 živě pamatuji – dopoledne jsme pobíhali před domem ve svetříku, aby během odpoledne a noci teplota prudce poklesla a ráno na Nový rok bylo dvacet pod nulou.

Byly tehdy vyhlášeny tzv. „uhelné prázdniny“ – po těch vánočních jsme ve škole strávili jen pár hodin, abychom se nakonec na hodinu nebo dvě sešli se svými učiteli v promrzlých třídách a zapsali si úkoly, které máme doma během tohoto neplánovaného volna zpracovat.

Telefon jsme sice doma měli už skoro všichni, ale nebyl internet a neučila nás ani Telka... se svými kantory jsme v kontaktu nebyli: učili jsme se sami z učebnic, které jsme měli k dispozici. Tedy učili... vzhledem k tomu, že k mrazům přibyl i sníh, jsme se věnovali asi víc zimním radovánkám.

Prostě byly to (ať jakkoli jenom uhelné, přesto) prázdniny. A to už, na gymnáziu, jsme trochu té zodpovědnosti měli. Jediní dva studenti z naší třídy (bylo nás 35) zpracovali úkoly všechny. Drtivá většina jenom cca polovic, asi pět spolužáků se na to vykašlalo úplně.

Naši profesori pak tuto třítydenní výluku výuky sanovali do konce školního roku! A zdaleka ne vždy a už vůbec ne ve všech předmětech se to povedlo.

„Koronavirové prázdniny“ budou našich tří neděl výrazně delší. Jen ty nejzodpovědnější děti (nebo nejzodpovědnější rodiče je nutí) se skutečně učí, i tak to ale průměrných čtyři až pět hodin „regulérní“ výuky vedené zkušenými pedagogy nenahradí ani náhodou. Většina to tak trochu fláká a jsou i jedinci, kteří na nějaké učení, mají-li tedy takhle volno, nereflktují absolutně.

Naším učitelům to nezavidím ani náhodou. Nejenže teď se všemožně snaží vyučovat „na dálku“ (a nikdo z nich to v takové míře a v takovém rozsahu nikdy nedělal...), ale v budoucnosti budou muset to, co se zamešká, dohánět.

A bude to trvat dlouho.

Naši kantoři nejsou dnes možná těmi, kdo stojí tzv. v první linii, ale určitě už brzy budou. On totiž homeschooling, ať je chválen sebevíc, školu a pedagoga nahradí jen ve výjimečných případech.

Pavel Ďuran

21. 4. 2020

JAK JSEM SE UČIL(A), KDYŽ JSEM BYL(A) DOMA

Kryrská rozhledna požádala o vyjádření také naše děti.

O svých zkušenostech s distanční výukou nám tentokrát vyprávěli někteří žáci čtvrté třídy paní učitelky Lenky Svídové. Zadání tohoto úkolu (jak jinak v uplynulých týdnech...) proběhlo on-line a vůbec nevadí, že s tím dětem pomohli občas i rodiče:

Výuka mi moc nešla, protože se mi to někdy sekalo a také to nebylo tak rychlé jako ve škole. Často mě bolela hlava a byla jsem unavená. Bavilo mě, že jsem nemusela tak brzo vstávat a hledání věcí na písmenko z abecedy.

Co mě nebavilo: že nebyla žádná legrace a neviděla jsem kamarády. Musela jsem dělat hodně úkolů samostatně a bylo to těžké, např. úkoly z matematiky.

Adélka Lakomá

Co mě bavilo?

Soustředila jsem se na práci v hodině a nikdo mě nerušil. Paní učitelka s námi hrála hry a vymýšlela různé aktivity.

Co mě nebavilo?

Učivo chápu lépe ve škole než on-line. Chyběla mi paní učitelka i spolužáci.

Doma je to dobrý, ale ve škole nejlepší.

Míša Dolejšová

Nikdy dřív by mě nenapadlo, že má někdo takovou moc, zavřít školu. Je s podivem, jak moc mi škola chyběla. Prvotní radost vystřídal smutek. Jediné, co mě na tomhle bavilo, bylo to, že můžu ráno později vstávat a nemusím si čistit zuby. Jinak mě tento způsob výuky nebavil. Ztratil jsem kontakt se spolužáky a distanční výuka obtěžovala celou rodinu.

Už jsem se těšil do školy.

Tom Fencel

Jakým způsobem probíhá testování žáků?

Testování žáků probíhá podle manuálu MŠMT od 12. dubna 2021, kdy se vrátila polovina tříd 1. stupně k rotační výuce. U nás byli nejprve testováni žáci 1., 2. a 5. třídy. Testování nejmladších žáků se mohli zúčastnit zákonní zástupci, kteří pomohli snížit napětí a rozptýlit prvotní obavy. Třídy byly rozděleny do menších skupin, testovat pomáhaly i vychovatelky ze školní družiny a asistentky pedagoga. Pro každou třídu byly určeny samostatné vstupy do školy a zvoleny testovací místnosti, odkud po úspěšném testování přecházeli žáci do učeben.

Postupně se situace v českém školství měnila a k rotační výuce žáků 1. stupně přibyli žáci 2. stupně. Od 17. května se účastní prezenční výuky všichni žáci 1. stupně a doufáme, že od 24. května bude probíhat bez rotace i výuka žáků 2. stupně.

Dnes mají žáci i zaměstnanci testování zvládnuté na jedničku, je to pouze rutina a často i docela legrace.

Setkali jste se během testování s nějakými komplikacemi?

Komplikací bylo hned několik. Prvotní komplikací bylo zaujetí některých rodičů proti testování. Setkala jsem se s názorem, že se účastním politické rošády a nějaká nařízení nemám respektovat, další rodiče se obávali přenosu čipů, aplikace nevhodných chemických látek nebo bolestivých testů. Každý, kdo byl testován na testovacím místě zdravotnickým personálem, měl zážitek z odběru vzorků ze zadní strany nosu, což mohlo být někdy opravdu nepříjemné, ale školní testy se dělají jen z okraje nosu a jsou skutečně bezbolestné.

Další komplikací bylo předkládání potvrzení o prodělaném „covidu“, aby dítě nemuselo být testováno. Lékaři takové potvrzení nechtějí vydávat a rodiče občas nemají k dispozici zprávy, kterými jim byla pozitivita oznámena.

Situaci nám trochu zkomplikoval i fakt, že jsme dostali jiné testy, které neobsahovaly patřičný počet stojánek na "zkumavky" s roztokem. Jak bývá zvykem, našinci si umí poradit s každou nesnází, takže pan školník "vyrobil" provizorní stojánky z kolíčků na prádlo.

Musí se každý žák nechat testovat?

Výjimku z testování stanovují platná pravidla,

aktuálně ji mají žáci a zaměstnanci po prodělaném onemocnění „covid“. Z tohoto důvodu se u nás nyní netestuje 13 žáků.

Jinou skupinou jsou žáci, které rodiče odmítají nechat testovat. K dnešnímu dni jich máme na škole celkem 8. V případě rotační výuky se tyto žáci jeden týden vzdělávají distančně se třídou „přes počítač“ a druhý týden samostatně, protože spolužáci jsou ve škole. Netestovaní žáci 1. stupně se vzdělávají pouze za asistence rodičů, protože se do školy vrátily k prezenční výuce všechny ročníky.

Nechci hodnotit důvody zákonných zástupců, ale pro děti je to velká komplikace, chybí jim výklad učitele a stýská se jim po kamarádech, jsou z kolektivu vyčleněni.

Byl takto za první měsíc fungování tohoto podmíněného návratu do školních lavic v Kryrech nějaký případ koronaviru zachycen? Kolik jich bylo?

Za současné situace (k 17.5.2021) se testují žáci 1. stupně pouze 1x týdně, druhostupňoví žáci zatím ještě 2x týdně, vždy v pondělí a ve čtvrtek, ale i tady očekáváme změnu. Na škole bylo provedeno zatím 622 testů, z toho byl pouze jeden pozitivní. Vzhledem k tomu, že šlo vůbec o první školní testování po návratu části žáků do školy, ostatních spolužáků se situace nijak nedotkla. Karanténa nebyla nutná, protože byla dodržena všechna preventivní opatření a vzájemný kontakt trval jen několik minut.

Jaká opatření jsou případě pozitivně testovaných žáků přijata? Znamená to karanténu pro celou třídu?

Při vyhodnocení pozitivního testu je žák odveden do tzv. „covid místnosti“, kde čeká na zákonného

zástupce. Ten je poučen o dalším postupu, tj. povinnosti kontaktovat dětského lékaře a respektovat hygienická opatření.

Nařízení karantény závisí na dni testování. Pokud se žáci vrátili v pondělí po rotační výuce a byl zaznamenán pozitivní případ, karanténa pro třídu nebyla nařízena, protože žáci spolu týden nebyli. Opačná situace by nastala při čtvrtěčném testování, kdy mají žáci za sebou společné 3 dny výuky a mohlo

tak dojít k přenosu nákazy. O karanténě vždy rozhoduje příslušná hygienická stanice.

Distanční výuka znamenala obrovskou výzvu nejen pro žáky, ale především pro učitele. Museli se velmi rychle naučit pracovat úplně jinak, než byli dosud zvyklí. A teď co si myslíte o názoru, že distanční výuka pomohla (posunula je výrazně víc dopředu) nadanějším dětem?

Ohledně otázky, co mi vadilo a co ne?

Vadilo mi, že se při výuce sekal signál, někdy to bylo přerušované a nebylo rozumět. Dokonce to bylo i někdy legrační. Nejvíce se mi líbily různé on-line testy.

A pak zazvonil zvonec a on-line hodinám je snad konec.

Adélka Semerádová

Já jsem se doma učila tak, že mi to moc nešlo. V distanční výuce mi moc nešla matika, čeština i přírodověda. Nebavilo mě, že se mi sekal internet nebo jsem neslyšela.

A co mě bavilo? Zkrátka nic.

Jana Cvrkalová

Na online výuce mě bavilo, že jsem mohl dlouho spát a nemusel jsem nikam pospíchat. Také jsme měli málo hodin. Měl jsem více volna než ve škole. Úkoly, co jsme měli, jsem si dělal hned po výuce, abych měl pak klid a volno. Když jsem něco nevěděl, tak jsem se zeptal rodičů.

Na on-line výuce mě nebavilo, když nešel internet a já se nemohl připojit na hodinu. Také mě rozčilovalo sekání se. Ale nejvíce mi chyběly přestávky se spolužáky.

Petr Duspiva

Distanční výuka mi šla fajn, ale občas jsem něco nepochopila. S vysvětlováním mi pomáhali rodiče. Bavilo mě pracování s počítačem. Naučila jsem se nové věci, jako tisknout, sdílení obrazovky nebo psát ve wordu.

Nebavilo mě, jak mi vypadával internet, často jsem něco neslyšela nebo mě to vyhodilo ze schůzky. Chyběli mi kamarádi, paní učitelka, družina i jídelna.

Magda Ausbuherová

On-line výuka mě ze začátku bavila. Bylo to něco nového a nemusela jsem tak brzy vstávat. Když jsem něčemu nerozuměla, tak mi to maminka vysvětlila. Myslím, že mi to i celkem šlo. Ale pak mi začali chybět kamarádi a už jsem se moc těšila do školy.

Doufám, že bude všechno jako dříve.

Tereza Šilhánková

Na on-line hodinách jsem se moc dobře neučila, protože jsem ztrácela pojem o hodinách a někdy jsem zapomněla na rozvrh. Na hodinách mě bavilo, že jsem nemusela vstávat brzy a měli jsme 2 hodiny denně. Také jsem nemusela mít na zádech aktovku plnou věcí. Ale zase jsem si nemohla povídat se spolužáky z 1. skupiny.

Ve škole je to mnohem lepší. Už jsem se moc těšila.

Míša Toušková

Distanční výuka mi šla hůř, protože mě rušil můj bratr. Libilo se mi vstávat později a chodit do školy v pyžamu. Ale chyběl mi tělocvik i přestávky s kamarády.

Bavilo mě vymýšlet 3 věci na náhodné písmeno.

Ríša Vonka

Distanční výuka je v každém případě náročná jak pro žáky, tak pro učitele. Kvalita je velmi závislá na několika parametrech. Prvotním předpokladem je technika a internetové připojení, samozřejmě příprava pedagogů a nezbytná je pomoc a dohled rodičů. To je velká komplikace, mnozí z nich chodí do práce a v době distanční výuky nejsou doma. Po návratu ze zaměstnání je čekají každodenní povinnosti a také se někteří přiznali, že neumí svým dětem s učivem poradit.

Naopak se mi stalo, že mi maminka jednoho z žáků poslala zprávu: „Syn má v aktovce v červených deskách úkol, vezměte si ho, on o tom neví...“ Měla pravdu, chlapec se divil.

Obecně lze říct, že podmínkou ke zvládnutí výuky z domova je účast na on-line hodinách a aktivní přístup k výuce. Setkávali jsme se s tím, že se žáci k výuce připojili bez kamery, ale na učitele vůbec nereagovali. Někdy se ukázalo, že jsou v posteli a dospávají nebo si na druhém počítači hrají hry. Některí starší žáci se přiznali, že nemají zápisy v sešitech, protože spoléhali na to, že se už tento školní rok do školy nevrátí. Stávaly se paradoxní situace, kdy mi přišel e-mail: „Paní učitelko, nejde mi poslat úkol, protože mi nejde e-mail.“ Zřejmě každý učitel starších žáků zažil diskuse o odevzdání zadaných úloh, kdy se žáci neustále vymlouvají, proč je neodeslali nebo že „úkoly jsou někde ve vesmíru, v počítači atd.“

Nejhorší dopad má stávající výuka na žáky, kteří potřebují neustálý dohled a řád a rodina jim z různých důvodů patřičnou kontrolu nezajistila. Naopak dobré výsledky mají introvertní žáci, kterým se dobře pracuje v soukromí a nemají tak obavy z reakce spolužáků.

Učitelé se soustředili na základní znalosti a dovednosti, upravili objem učiva, a pokud žáci pracovali pravidelně, nenastal žádný zásadní problém, po zopakování učiva se může na novou látku postupně navázat. Pomyslné nůžky se po návratu z distanční výuky velmi otevřely - rozdíly ve znalostech mezi žáky se znásobily.

Musím také upozornit na další úskalí izolace žáků - chyběl jim vzájemný kontakt a také pohyb, takže se dá předpokládat, že na nějaký čas bude tělesná výchova pro některé z nich neoblíbeným předmětem.

A ještě ke kantorům - ti dnes nejenom, že klasicky už zase vyučují, ale zároveň vedou i výuku distanční. To máte pedagogický sbor nějak rozdělený? Polovička učí ve škole, druhá polovička sedí u počítače? Neznamená to pro učitele ještě větší zářeh, než jen pouze distanční výuka?

Návrat do školních lavic znamenal pro pedagogy „dvojí výuku“, prezenční podle klasického rozvrhu ve škole a distanční pro druhou polovinu tříd. Učitelé učí podle rozvrhu, takže část hodin u tabule a část z kabinetu „přes počítač“ distančně. Kromě toho mají doučování pro žáky, kteří učivo nezvládli nebo z domova nepracovali, někteří kolegové vedou pedagogickou intervenci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a také začínají probíhat individuální konzultace s netestovanými žáky. Na nedostatek práce si rozhodně učitelé nemůžou stěžovat, přesto je příjemné se zase ve škole spolu s žáky potkávat.

Vzhledem k tomu, že za máme za několik týdnů prázdniny, držím žákům i pedagogům palce, aby ten závěrečný finiš zvládli v klidu a pohodě.

Děkuji za rozhovor.

Pavel Ďuran

VIRTUÁLNÍ CESTOVÁNÍ V DOBĚ COVIDU

Kryry, 15. duben 2021

Dne 15. 4. 2021 jsme se opět v hodině fyziky s osmou, devátou třídou a spolu s naší paní učitelkou Miroslavou Duškovou zúčastnili exkurze o obnovitelných zdrojích energie.

Provázela nás velmi příjemná průvodkyně, paní Aneta Tomášová. Během 45 minut nás provedla vodní, větrnou a sluneční elektrárnou. Také jsme se dozvěděli zajímavé informace o geotermální energii a o biomase. Virtuálně nám ukázala, jak vše funguje. Provedla nás místy, kam bychom se normálně nepodívali.

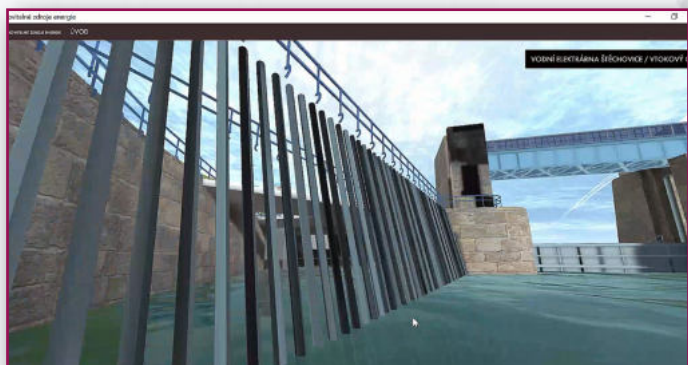
U vodní elektrárny mě zaujalo to, že má ve vodě mříže neboli česle, které slouží k tomu, že se o ně zastavuje veškerý nepořádek, který řeka přinese. Jsou tři druhy turbín. První typ je Kaplanova turbína, která

je u nás neúčinnější vodní turbínou. Druhý typ je Francisova turbína a třetí typ je Peltonova turbína. Poté jsme se dozvěděli o větrných elektrárnách, které se skládají ze tří částí. Každá z nich se skládá z vysokého stožáru neboli tubusu, z gondoly, která je nahoře (je to i strojovna) a z motoru se třemi listy.

Slunce je nejpůvodnější zdroj energie na Zemi a energii z něho získáváme pomocí fotovoltaických panelů nebo solárních kolektorů. Ty slouží k ohřevu vody.

Jako u první virtuální přednášky, tak i v této hodině se hrálo o věcnou cenu, kterou získal žák 9. ročníku Tomáš Kadavý.

I vy se můžete tyto informace (a i více) dozvědět, když se zúčastníte těchto exkurzí. Jsme rádi, že i v tuto dobu se můžeme přiučit novým věcem, protože mně se tato virtuální „exkurze“ moc líbila a mohu jí všem doporučit.

Jana Kutišová
8. ročník, ZŠ Kryry

ON-LINE VÝUKA PŘÍRODOPISU A CHEMIE V PŘÍRODĚ

Kryry, 22. duben 2021

Sezení u počítačů a „hulákání do bedny“ již nebaví žáky ani učitele. Hodiny jsou stále pasivnější, do rozhovoru se přinutí jeden, někdy dva žáci. Slastný úsměv na tváři učitele se objeví, když se do diskuse hned po prvním oslovení zapojí tři až čtyři žáci.

Co s tím? Jediná možnost je vyhnat žáky od počítače do přírody. Den Země je k tomu jako stvořený a zapojení do výzvy „Uklidme si Česko“ je ideální příležitost.

V chemii jsme si vysvětlili pojmy plasty – polyetylén, PVC, polystyren, atd.,. Sklo jsme určili jako oxid křemičitý SiO_2 a papír jako celulózu $(\text{C}_6\text{H}_{10}\text{O}_5)_n$.

Žáci 9. ročníku naší ZŠ a někteří osmáci vybaveni rukavicemi, igelitovými taškami na sběr a nezbytným mobilem na zachycení fotodokumentace, se vydali od počítačů do přírody.

Svoji hodinu chemie a přírodopisu nádherně popsala a zdokumentovala Petra Hájková v samostatném příspěvku:

VÝLET DO PŘÍRODY

Jako obvykle jsem obešla povodí Zlatého potoka kolem Rozhledny, ale ne a ne najít nějaký odpad. Ten den bylo velice hezky a tak jsem šla zadem na Petrohrad. Bohužel, na první odbočce mě zaujala cesta do kopce a tak jsem si řekla, že času mám dost, počasí je hezké a navíc jsem tam nikdy nebyla. Cesta byla skutečně krásná a naprosto čistá. Byla jsem příjemně překvapena. Celkový dojem z mého objevu byl příjemným překvapením a já šla z čiré zvědavosti dál, abych objevila, kam cesta vlastně vede. Šla jsem asi dvacet minut, když jsem došla k malému vojenskému bunkru. Obešla jsem ho a šla dál. Po chvíli jsem došla ke krmelci a jakémusi „malému konci světa“. Byl tam klid a ticho a bylo tam velice hezky, proto jsem tam chvíli zůstala. Také jsem našla odpadky, které jsem vyfotila.

Petra Hájková

Pro dokumentaci hodiny pořídili žáci krásné fotografie.

Jenže každá hodina se bohužel nemůže odehrávat uvedeným způsobem. V pondělí nás čeká zase počítač a doufáme, že co nejdříve se opět setkáme ve třídě a chemii začneme nějakým pořádným chemickým pokusem.

Jaroslava Suchomelová
Fotografie: Natália Nikola Jandík

VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE V DOBĚ COVIDOVÉ

Jak se v posledních měsících „žilo“ na naší základní škole jsme si na předchozích stránkách řekli. Kryrská rozhledna se vypravila také do kryrské mateřinky.

Ani té se totiž opatření související s pandemií koronaviru v posledním roce nevyhnula. Aktuální situaci v našem předškolním zařízení shrnula pro Kryrskou rozhlednu jeho ředitelka, Bc. Věra Melicharová:

Uzavření, omezení provozu

Provoz školy je od září nestandardní. Od 14. 10. do 27. 11. 2020 jsme měli kvůli šířící se epidemii omezen provoz ze tří na dvě třídy. Od 23. 12. do 3. 1. 2021 jsme měli plánované uzavření v době vánočních svátků. V době před Vánocemi se nákaza nevyhnula zaměstnancům, u kterých postupně trvala karanténa až do 10. 1. 2021. Tím pádem byla celá škola uzavřena rozhodnutím KHS na 6 dnů. Provoz byl pak zahájen ve všech třídách a my se radovali, že jsou tu všechny děti, ale ne na dlouho. Od 22. 2. do 27. 2. onemocnělo covidem jedno dítě a do karantény šla celá jedna třída včetně učitelek. Po této karanténě následovalo vyhlášení celostátního omezení provozu škol a od 1. 3. 2021 je mateřská škola pro děti uzavřena.

Mateřská škola je i bez dětí stále v provozu, pro vedení školy je práce o to náročnější, protože vymýšlí práci pro zaměstnance, kteří by v plném provozu měli svou řádnou pracovní náplň. Vše jsme uklidili, opravili, natřeli, vydezinfikovali, vybavili třídy čističkami vzduchu, dezinfekcí. Při pěkném počasí jsme všichni zaměstnanci uklidili zahradu, což je práce, u které se setkáváme rádi s rodiči, ale to nám nebylo umožněno. Učitelky připravovaly distanční vzdělávání, pracovaly na inovaci školního vzdělávacího programu, na svých třídních programech. Z důvodu úspor energiemi, jsme netopili ve všech třídách a pondělky a pátky byli zaměstnanci na home office, topilo se jen v ředitelně. Byl čas na sebevzdělávání - v době uzavření probíhalo množství webinářů, na kterých se vzdělávali všichni zaměstnanci školy.

Vše je nestandardní

Je to úplně jiný režim, zvenčí se zdá, že tu nic neděláme, ale opak je pravdou. Škola musí fungovat, i když tu děti nejsou. Úřad je úřad a proč nám ještě více úřadu nepřidat.

„Distanční vzdělávání už i ve školce? To jste se zbláznili?!“

Ano, nezbláznili, i u nás muselo být pro nejstarší děti distanční vzdělávání, které jsme povinni podle školského zákona provádět. Zvolili jsme formu, která rodiče zatěžovala jen minimálně. Nebyli jsme jako v základní škole on-line, ale rodiče volili sami čas a tempo dle vlastních podmínek. Někteří neměli podmínky pro připojení k internetu, ale i přesto posílali fotografie z mobilů, aby se pochlubili, jak s dětmi pracují. Někteří si pro úkoly přišli osobně. Jiní měli možnost si otevřít interaktivní program, jehož licenci jsme kvůli distančnímu vzdělávání pořídili.

Mnoho rodičů s dětmi pracovalo a podle zpětné vazby formou e-mailů, fotografií a v konečné fázi i přinesených splněných úkolů jsme usoudili, že je to i bavilo.

Návrat do školy

Prezenční vzdělávání bylo umožněno od 12. 4. pouze dětem povinně předškolně vzdělávaným a dětem rodičů vybraných profesí. V provozu byly dvě třídy o patnácti dětech. Zaměstnanci čerpali dovolené, protože v létě bude škola otevřena po celou dobu prázdnin. Tuto výjimečnou situaci jsme se rozhodli rodičům usnadnit. Samozřejmě pouze pro děti rodičů, kteří pracují, jako je tomu každý prázdninový provoz.

Ach jo, testování

Podmínkou prezenčního vzdělávání je povinné testování dětí i zaměstnanců AG testy. I nám se nevyhnulo, prováděli jsme jej již od 10. 3. pravidelně v intervalech 1x v týdnu. Po nástupu dětí 12. 4. nastalo testování AG testy pro děti i zaměstnance 2x v týdnu.

Výjimky z testování mají zaměstnanci a děti, kteří prodělali covidové onemocnění v posledních 90 dnech nebo jsou po 14 dnech očkování druhou dávkou vakcíny.

Denně zaznamenáváme docházku každého dítěte a hlídáme povinnost se testovat v intervalech, které musíme dodržet. Vždy po jeho příchodu v první den docházky či po návratu z domácí péče, mezi testy má být 48 hodinová mezera, hlídáte pozitivní testy, jejichž výsledky se liší, pokud jsou v pondělním či ve čtvrtečním testování. Denně hlásíte množství testovaných do systému CFA - typ Ag testu, pozitivní, negativní, neprůkazné.

Ohlédnutí

A co nás covidová doba naučila? Možná větší ohleduplnost vůči druhým, snad to, že jsme se naučili si poctivě umývat ruce, chránit sebe a druhé rouškou v době své nemoci. Někteří uvádějí, že se jejich děti díky „distančkám“ naučily být soběstačnější, naučily se plánovat svůj čas a zahnat nudu, že mají plány do budoucna, jak chtějí žít. Představy o budoucím životě jsou zdravě jíst, hýbat se, podporovat vztahy. Někoho možná tato doba naučila ubrat, přehodnotit svůj žebříček hodnot. I potřeby nás lidí se v době, kdy jsme nemohli nakupovat, sportovat, chodit do kina, na koncerty, do divadel ani se stýkat, zavedla do svého

nitra. Potřeby se v Maslowově hierarchii úplně přestěhovaly jinam. Více jsme potřebovali pocit bezpečí, a jistoty, pocit sounáležitosti s vlastní rodinou před potřebami seberealizace či společenského uznání.

Plány

Plánujete příští školní rok, protože letošní akce, projekty, plány jsou v nedohlednu a pravděpodobnost, že se budou moci uskutečnit je mizivá.

Máme termíny pro plavání v roce 2022 a mne osobně děsí ten letopočet a představa, že jsme ztratili téměř celý jeden rok. Celý kalendářní rok jsme se neviděli spolu s rodiči, dětmi, nemohli jsme uskutečnit žádné velké akce, nic, co máme tolik rádi.

Nové začátky

V průběhu čtrnácti dnů budeme zapisovat nové děti pro příští školní rok, předškoláci nám odejdou do první třídy základní školy a vše se v kruhu bude opakovat. Jen doufáme, že kruh opustí covidová nákaza, lidé se uzdraví na těle a na duchu a budou žít své životy, jako před tím, jen chudší o některé své příbuzné, známé, chudší o ztracený čas pro vzdělávání dětí, možnosti vzájemného setkávání.

Ale já věřím, pevně věřím že se vše v dobré obrátí. Musí, už kvůli našim dětem, ale i kvůli nám, chceme svůj kvalitní plnohodnotný život.

Opatrujte se!

Věra Melicharová

HURÁ NA FARMU!

„Máme rádi zvířata, protože jsou chlupatá, mají hebkou srst...“

Kryry, 27. duben 2021

Hurá na místní farmu, kterou všichni známe. Divíme se tomu, že ještě na vratech nevisí nápis „Ekodvůr u Křivanů“. Denně tu potkáte maminky s kočárky, děti na kolech, pěší obyvatele Kryr. Všichni vyhledávají klidnou lokalitu s cílem zastavit se a po očku pozorovat cvrkot na farmě. Kluci a tátové mohou obdivovat zemědělské stroje. A pokud máte štěstí a jsou v blízkosti majitelé, můžete vidět zvířata zblízka.

Projekt posledního dubnového týdne byl v naší mateřské škole ve znamení poznávání říše zvířat. Rodiče posílají fotografie dětí s domácími mazlíčky a kdo žádného miláčka nemá, měl možnost si pochovat alespoň milé chlupaté štěně na farmě.

Děti se oblékly, batůžky s malou svačinou na záda, s kamarádem za ruku a hurá směr farma na Malé Straně. Cestu zdolaly na výbornou, aby jim to rychleji uteklo, zpívaly si písničky o zvířatech, která mohou vidět na farmě. Když jsme dorazili do cíle, už na nás jako první čekal velký pletený

koš se dvěma štěňaty. Štěňata si vyžadovala velkou pozornost, na děti milosrdně kňučela a tím samozřejmě pozornost dostala. Ruce dětí začaly ta malá chlupatá klubička laskat a mazlit. Když si děti

Jen přibližně třicet dětí z celé mateřské školy mělo tu možnost být na výletě. Pouze nejstarší předškolní děti a děti rodičů vybraných profesí. Je nám líto, že nemůžeme přijmout všechny předškoláky a pořádají tradiční jarní akce. A přitom bychom byli schopní zajistit vše tak, aby bylo prostředí bezpečné. Smůla, naše čísla jsou ještě pořád vysoká, a nemožnost otevřít mateřské školy v celé republice trápí většinu krajů a hlavně sužuje rodiče i děti.

Nám, zaměstnancům mateřské školy, chybějí známé tváře dětí a jejich rodičů a vnímáme to jako nespravedlivé vůči nim, že nemohou uplatnit stejná práva, jako jejich vrstevníci, kteří měli to štěstí a na krátký výlet za zvířaty se mohli s „Pohodou“ vydat.

Věra Melicharová
ředitelka MŠ

všimly druhé ohrádky, nakoukly dovnitř a uviděly několik králíků. I jim se dostalo mazlení a hlazení od dětí. Opodál byla v kleci na ukázkou slepice a její dvě kuřata. V hnízdě sedělo malé holoubě, o kterém jsme se dozvěděli, že je okroužkované, má své číslo, a dokonce jednou bude závodit. Ve chlévě se tulila tři selata, opodál postávala jalovice i kráva, která se pomalu ale jistě chystala k zítřejšímu porodu. Otec býk měl svůj chlév, i k

němu děti mohly nakouknout. Po celou dobu se kolem nás proháněla dvě hravá kůzlata a dováděla. Ostatní kozy se pásly opodál na louce, kam po prohlídce doprovodila skotačivá kůzlata paní domácí.

Poděkování paní Křivanové a její dceři Jiřině Krajíkové za ochotu našim dětem ukázat život na farmě a možnost si zvířata prohlédnout, pohladit je a pomazlit se s nimi. Před cestou zpět se děti posilily malou svačinou, doplnily tekutiny, nasadily batůžky na záda a vydaly se zpět do mateřské školy „Pohoda“. To ale nebylo vše, na zpáteční cestě nás čekalo milé překvapení. Naproti nám jel kůň maminky malé Viktorky, v sedle s paní Slámovou.

Návštěva místní farmy děti obohatila a odnesly si pěknou vzpomínku na hospodářská a domácí zvířata.

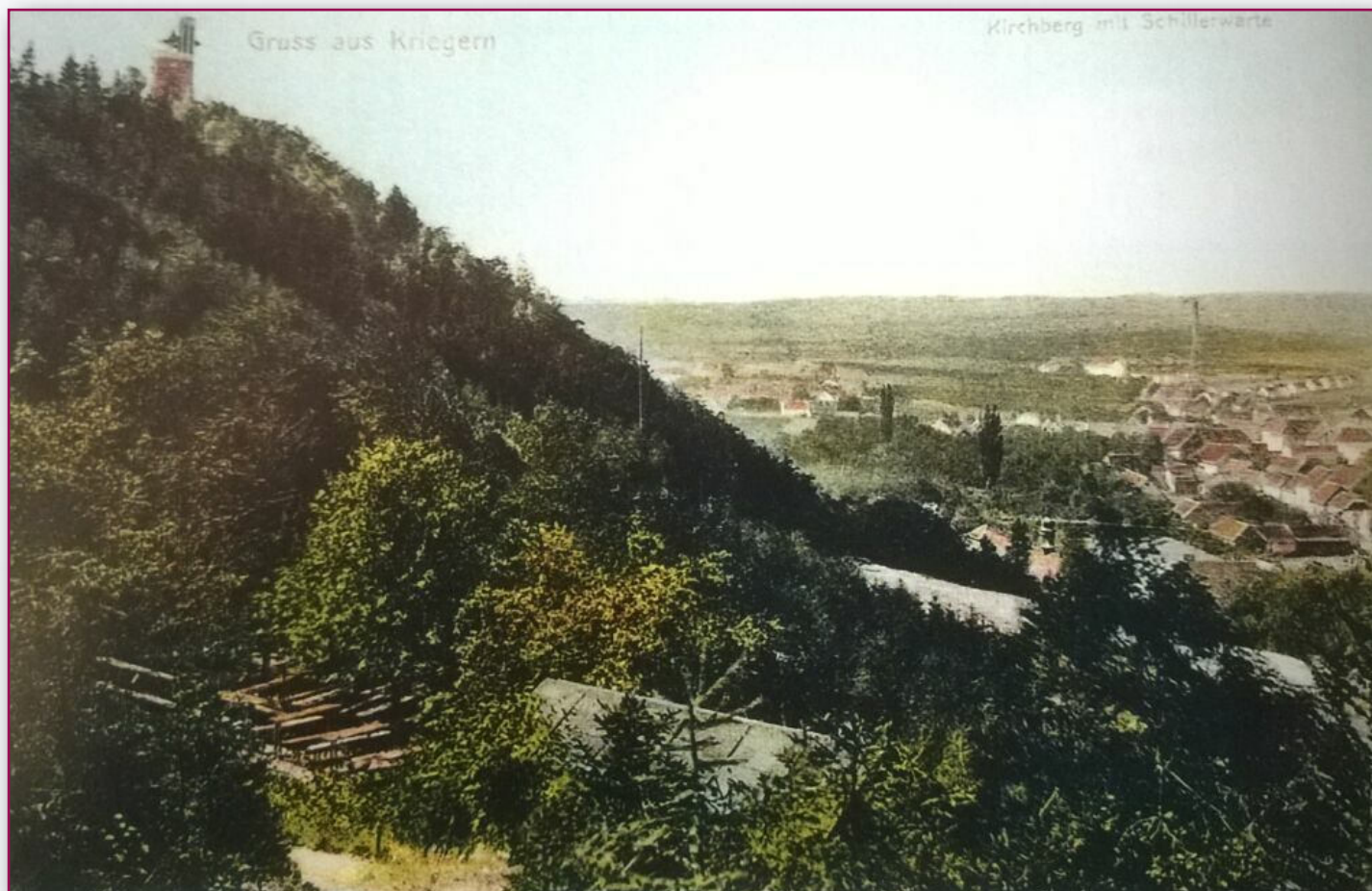

Kateřina Krobotová

TERASA ZLATÝ POTOK

V prostorech nad letním kinem bývala Goldbachterasse - Terasa Zlatý potok. Dnes už zůstal jen zbytek parketu. Přitom to muselo být ohromné místo: skládalo se z hudebního pavilonu, kavárny, tanečního parketu, pívnice a kuželny. Patřila k němu i dvacet metrů dlouhá veranda.

12. června roku 1904 se zde konal první koncert. Psalo se o něm i v tehdejší SAAZER ANZEIGER, Žateckém zpravodaji:

Otevření Terasy na Zlatém potoce

SAAZER ANZEIGER, 17. 6. 1904

Koncert okrašlovacího spolku, který se konal na Terasě na Zlatém potoce dne 12. června 1904 ukázal, jak velkým sympatiím obyvatel našeho kraje se park rozprostírající se na úpatí Kostelního vrchu těší. Dostavily se totiž skutečné zástupy návštěvníků, byli mezi

nimi přátelé přírodních krás, milovníci dobré hudby a také ti, kteří chtěli projevit přízeň samotnému spolku, a brzy byl prostor zaplněn do posledního místečka a nastalo pestré hemžení, které pozorovateli odkrývalo mnoho roztomilých obrázků. Dostavili se i přátelé

zdaleka, z Chomutova, Žatce a Ústí nad Labem, a všichni společně ocenili potleskem nové výdobytky spolku. Návštěvníci, kteří se do parku vypravili poprvé, byli nadšeni a shodli se v názoru, že nikde v okolí nelze spatřit něco podobného. Kadaňský orchestr

Gruss aus Kriegern

Goldbachterrassen

Heute ihr herzlichster Brief; sehr lieblich
 in meinem schon sehr alten Briefbogen
 wir auf unsern Balkon und die wunderbare
 Aussicht. Gestern abend haben wir uns mit
 9 Uhr die Lampe auf dem Kopf und die Lampe

Kriegern

Goldbachterrassen mit Kegeln

Kaadner Schützenkapelle pod zkušeným vedením otce Hausschilda představil pouze vynikající výkony a po každé skladbě sklízel bouřlivý potlesk.

Mimořádné poděkování náleží ještě slečně poštovní expeditorce Schweizerové za její laskavost, která - ačkoli je toho času na dovolené - přesto

prodejem pohlednic na terase milým způsobem zprostředkovala spolku značný zdroj příjmů. Také pan hostinský Karl Kaiser učinil vše pro uspokojení velkého návalu hostů, který byl především o přestávkách koncertu skutečně obrovský. Jeho vynikající pokrmy a přírodní a granátové pivo nejvyšší kvality dodané panem majitelem pivovaru Karlem Mockerem z Kryr nemalou měrou přispěly k posílení radostné nálady, v níž se mnozí návštěvníci při odchodu loučili se slovy: „Na shledanou na příštím koncertu!“

Mimořádného uznání se dostalo zejména echo kvartetu: „Der Verirrte im Walde“ (Zbloudilý v lese), sólu pro pikolu a Bachově „Jubel-Ouvertüre“ (Triumfální předehra). Následoval jeden přídavek za druhým, přičemž se hudebníci a posluchači vzájemně předháněli a brzy panovala tak nadšená nálada, že každému návštěvníkovi doslova zářila radost z očí. Spolek považuje za svou příjemnou povinnost srdečně poděkovat všem návštěvníkům za uznání projevené jeho působení. Z brutto příjmů ve výši 600 K připadla významná částka stavebnímu fondu spolku, který ji jistě využije co nejúčelněji.

Při sesuvu půdy v březnu 1941 byla Terasa na Zlatém potoce, dílo okrašlovacího spolku, zničena.

Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA

Ve středu 28.4.2021 od 18:00 hod. se uskutečnilo 16. jednání zastupitelstva města Kryry. Přítomno bylo 12 zastupitelů.

Kromě obvyklých bodů jednání, jako je schválení programu jednání, schválení zápisu z minulého jednání ZM Kryry, kontrola plnění usnesení, diskuse a souhrnu usnesení, byly na programu jednání zprávy z komisí (pro informace a právní záležitosti a komise životního prostředí a veřejného pořádku), dále zastupitelé schvalovali čerpání rozpočtu města za první kvartál, účetní závěrku za rok 2020. Paní ředitelky ZŠ a MŠ předložily ke schválení své účetní závěrky za rok 2020.

V organizačních záležitostech se zastupitelé zabývali odprodejem pozemku 3166/2 v k.ú. Kryry, žádosti o pronájem pozemků (zahrady) u letního kina (na tyto pozemky MZ obdrželo dvě žádosti a finální schválení pronájmu tak bude provedeno na červnovém jednání ZM).

Následovalo projednání a posléze i vydání souhlasného stanoviska ke zvelebení prostranství pod rozhlednou v rámci grantového projektu „Proměň své město“ o které požádalo sdružení LEKAF. Dalším bodem jednání byl prodej bytu č. 1 v č.p. 582 Kryry, o který projevilo zájem celkem 9 zájemců a vítěz výběrového řízení nabídl cenu za sedmdesátimetrový byt 1.010.010 Kč. Zastupitelé dále schválili uplatnění nároku města na zahrnutí využitelných odpadů do dílčího poplatku za ukládání komunálního odpadu, občanu obce Stebno byla přiřknuta dotace ve výši 50.000 Kč na vybudovanou čistírnu odpadních vod. Městské zastupitelstvo vzalo na vědomí dokument nesoucí název Plán rozvoje sportu na roky 2021 – 2022.

V dalším jednání zastupitelé pověřili čtyři členy ZM a zaměstnankyni MÚ, aby v případě získání dotace na rekonstrukci ulice Komenského provedli výběr dodavatele rekonstrukce silnice.

Poslední body jednání souvisely s naší mateřskou školou, kde paní ředitelka požádala o souhlas s realizací projektu „Vše pro naše děti III.“ vyhlášeného MŠMT (program známý jako tzv. šablony) a dále žádost paní ředitelky o uzavření MŠ ve dnech 23.8. – 31.8.2021. V letošním roce není plánována žádná větší oprava naší školky, a proto se paní ředitelka, i s ohledem na restriktce vlády a s ní spojené uzavření školky v prvních měsících letošního roku, rozhodla uzavřít školku během letních prázdnin pouze na jeden týden v závěru měsíce srpna.

SLOVO STAROSTY

Vážení občané,

v současné době se těšíme z prvních slunečných dnů a postupného uvolňování nezbytných opatření v boji se zákeřnou nemocí.

Již od září minulého roku jsme připravovali v kulturně školské komisi program oslav Svátku dobré nálady pro rok 2021, bohužel podmínky nám opět nedovolily pořádání tradičních oslav jara v našem městečku.

Je nám to velice líto, věříme, že v průběhu roku se situace zlepší a vynahradíme našim občanům kulturní vyžití na další akci pořádané KŠK města Kryry.

Přesto, že situace nedovoluje provozování kulturních a sportovních akcí, se život v našem městečku nezastavil. Pokračujeme v postupném plnění schváleného programu rozvoje našich obcí na roky 2018 – 2022.

V současné době je pro nás hlavním cílem dostavba 17 bytových jednotek v Jarní zahradě. K dnešnímu dni je evidováno již přes 40 žádostí o přidělení bytu v této bytové jednotce. Další podařenou akcí, jež vzešla z připomínky zastupitele p. Ulkeho, je výsadba Sadu mládí pod Schillerovou rozhlednou. Dále připravujeme rekonstrukci dětského hřiště ve Stebně, která by měla proběhnout v případě získání dotace ještě v letošním roce. V Kryrech by měl být opraven asfaltový povrch v Komenského ulici po rekonstrukci kanalizace a vodovodního řádu.

Pomalu se rozbíhá i sportovní život. Věříme, že již brzy budou moci obnovit svoji činnost všechny sportovní oddíly.

Přeji Vám, vážení občané, hezké prožití letních dnů, které všichni toužebně očekáváme.

Václav Kadleček
zastupitel města

Miroslav Brda
starosta

2. NEJ „KNIHA ZÁHOŘÍ“ JE I O KRYRECH

Skalice, 14. květen 2021

**„Byl bych velmi rád, kdyby tato kniha nebyla napsána...
a hlavně, aby mne k jejímu napsání nic nemotivovalo...“**

Dušan Krivský

Bohužel, kniha „Tu vybudujeme...“ napsána byla. Máme jí i v kryrské knihovně, které jí autor věnoval, a mám jí i já mezi svými knížkami doma.

Dušana Krivského čtu rád a zastávám názor, že jako autor je knihu od knihy lepší.

Zjevně si to nemyslím sám: z 28 knih nominovaných do soutěže „Kniha Záhoří 2019 – 2020“ se umístila na skvělém 2. místě!

Gratulujeme! I proto, že knížka je nejen o Skalici, ale také o Kryrech.

Pavel Ďuran

Záhoří je část Slovenska od levého brehu Moravy po pohorí Karpaty. Kedže pro Slováků je to za horama nazvali to Záhoří. Tento kraj sa táhne od Skalice až po Bratislavu, lebo Bratislava už zežrala nekeré záhorské obce. Z Kryr na začátek Záhoří, do Skalice je to 378 kilometrů. No a z tohoto kraja jezdilo v rokoch 1967 - 1979 do Kryr každý rok okolo 200 stredoškolačů a učňů na chmelové brigády.

Vzniklo moc kamarádkých vztahů a dokonca aj nejaké manželstva. Já sem tu byl na chmelových brigádách 13 roků, takže kamarádů sem tu mjel a mám moc. Bohužel, dost z nich už umřelo.

V roku 1976 mi vtedajší rada MNV Kryry na čele s predsedkyňou MNV pani M. Krátkou udelila čestné občanstvo Kryr. Do Kryr jezdím furt, nejaký ten štok chmelu furt strhnu, delám to už 53 roků. Kamarádi pomáły odcházajú, ale furt ich je ešte dost. Je jasné, že im musím oplatiť pohostinstvo, kerým mja častujú v Kryroch. Proto sem vícerých Kryranů pozval víckrát do Skalice. Bylo to na Skalické dni v září, na Trdlofest v květnu lebo na Pochod vinohradníckýma búdama v říjnu. Protože párkrát byl mezi Kryranama ve Skalici aj starosta Mira Brda, tak Kryranů přijal skalický primátor Ing. Staňa Chovanec. Najprv ze slušnosti, ale časem sa skamarádili a zažili sme spolem pár krásných chvíľ. Starosta Kryr Mira Brda dokonca ráz ze Staňů

vyhlasovali spoločne výsledky súťaže o najlepšie trdelník a o najlepšie vino pri Trdlofeste.

Bohužel, v r. 2018 Staňa Chovanec ve vjeku 58 rokú nečekaně a predčasne umrel. Byl to člověk, kerý pro Skalicu velice moc udelal a ešte udelat chcel. Navíc to byl můj velice dobrý kamarád a ešte k temu sem byl za jeho primátorováňá poslancem mjestského zastupitelstva. Plno Skaličanú mja naváďalo, abych o Staňovi napísal knihu. Dľúho sem váhal, ale nakonec sem knihu pod názvem „Tu vybudujeme...“ napísal.

Do knihy sem pochopitelne zaradil aj zážitky Kryranú ve Skalici aj zážitky Staňu v Kryroch. V knize

1. – 30.
apríla 2021

KNIHA ZÁHORIA

sú aj fotky, medzi nima aj fotky Kryranú - M. Brdu, manž. Micháľkových, manž. Prezbruchých, K. Krausa, J. Kolára ze stretnutí ze Staňú ve Skalici. Také sú tu aj fotky z návštevy manž. Chovancových v Kryroch. Kniha „Tu vybudujeme...“ byla velice slávnostne „pokrstená“ v lete 2019 a to aj za účasti 5-členní delegácie z Kryr vedenej starostú M. Brdú.

Nedávno Regionální Záhorská knižnice vyhlásila čitatelskú anketu „Kniha Záhoria“. Do súťaže porota nominovala 28 knih vydaných na Záhorí alebo o Záhorí. Čitatelé mohli hlasovat enom jedenkrát a enom za jednu knihu do konca dubna 2021. V tejto velice silnej konkurencii zaujímavých knih obsadila moja kniha „Tu vybudujeme...“ prekvapivje druhé miesto. Myslím, že je zaujímavé, že 42 rokú po tem, co prestali do Kryr jezdit na chmelové brigády Záhoráci, sa druhú najlepšú knihu Záhorá stala kniha, v kerej sa dosť často vyskytujú Kryry a Kryrani. Pár Kryranú túto knihu dostalo pri jejím krste ve Skalici, pár knih sem dal ďalším pri mojej návšteve Kryr. Knihu sem vjenoval aj do knižnice. Na počesť jejího pjekného umístneňá a z vďačnosti ke Kryrom posílám ešte nejaké do knižnice, nech ich pani Járová daruje nejakým vzorným čitateľom.

Srdečne Kryry a Kryranú zdraví

Dušan Krivský

115 LET SCHILLEROVY ROZHLEDNY

100. výročí dominanty našeho města, Schillerovy rozhledny, jeho pýchy nebo - jak říká emeritní ředitel naší školy Mgr. Kamil Kraus – kryrské PRINCEZNY, jsme jak náleží oslavili. Stejně tak i jubileum o deset let starší.

Letos slaví naše rozhledna další kulatiny, tentokrát sto patnácté. I ty budeme nakonec moci, ať to ještě před pár dny vypadalo všelijak, oslavit!

Je to první akce, kterou pro nás město Kryry po dlouhých měsících mohlo připravit. Ať jakkoli bude ještě sešňěrována určitými pravidly, doufejme, že je to světlo na konci tunelu.

Schillerova rozhledna byla v Kryrech postavena v letech 1905 - 1906, na místě kde dříve stával hrad Kozihřady, v nadmořské výšce 383 m. n. m. V roce 1905 se slavilo sté výročí narození velkého německého básníka Friedricha Schillera, jehož památník měl být umístěn v přízemí rozhledny. Po něm také dostala nová dominanta Kryr své jméno:

SCHILLEROVA ROZHLEDNA

(PŮVODNÍ NÁZEV: SCHILLEWARTE)

Iniciátorem výstavby se stal místní okrašlovací spolek, kterému pomohl spolek kryrských rodáků žijících ve Vídni. Návrh rozhledny vypracoval úspěšný vídeňský architekt a stavitel Alois Kaiser. Podle dobových pramenů se na stavbu spotřebovalo 95 000 cihel, 60 fůr písku a 15 fůr žulového kamene. To vše prý na kostelní vrch dopravilo 298 koňských potahů. Otevírací slavnost se konala 17. června 1906 a zúčastnilo se jí několik tisíc návštěvníků ze širokého okolí.

Rozhledna měla původně tři vyhlídkové plošiny. První byla dřevěná, která obepínala stavbu ve výšce 10 metrů, ta však musela být stržena. Druhá vyhlídková plošina je ve výšce 22 metrů, třetí plošina je ve výšce 27 metrů. Rozhledna má i dvě místnosti, z nichž jedna je pod druhým ochozem a druhá u vstupu do rozhledny. První zmiňovaná místnost je uzamčena a pronajata stejně jako plochy nad ochozy telekomunikačním firmám. Z pronájmu těchto prostor městský úřad financuje údržbu a rekonstrukce rozhledny.

V květnu 2006 v době svého 100. výročí získala rozhledna svoji původní podobu z roku 1906. Město Kryry provedlo nákladem 2 milionů korun celkovou rekonstrukci dle původního Kaiserova projektu a byla také obnovena první vyhlídková plošina ve výšce 10 metrů.

Od roku 2004 je chráněna jako kulturní památka.

„V půl desáté se začal řadit průvod - starosta, veteráni, šedesát mladých dívek, farář, členové různých spolků: pěvecký spolek z Teplic, z Podbořan, Plzně, Žatce, Hořovic, Maštova, Chýše, Jesenice, Žihle, tělovýchovný spolek z Nepomyšle, hasiči z Mukoděla, Strojetic a Kryr, veteráni z Jesenice, dělníci i němečtí politici ze Žatce, také zástupci rodáků z Vídně...“

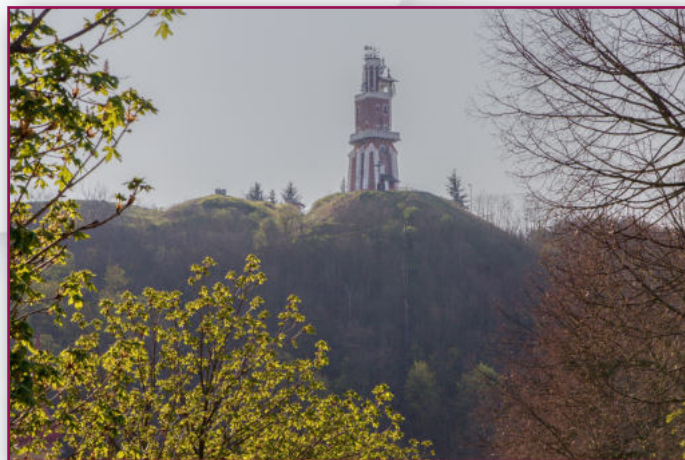

Tolik úryvek z tehdejšího tisku – otevření zbrusu nové Schillerovy rozhledny byla roku 1906 sláva skutečně veliká – prapory, hudba, která vyhrávala již od nádraží a provázela hosty od vlaku do městečka. K jejich průvodu se přidávali lidé z Kryr; procesí pak zastavilo u Schillerova pomníku (stál vpravo v rohové zahradě před dnešní základní školou) – ten byl tehdy slavnostně odhalen, přičemž promluvil řídící učitel Eisenkolb, starosta Halhuber, aby pak slečna Anna Ott položila k pomníku věnec.

Celý průvod se následně přesunul k rozhledně – zde byla sloužena mše a nová dominanta našeho města byla vysvěcena. I tady zazněly projevy, z nichž ten hlavní měl poslanec Schreiter. Tvůrce díla, architekt Kaiser z Vídně, přítomen tehdy nebyl, zastoupil ho stavitel Schindler z Podbořan. Nebylo zapomenuto ani na práci firem, dělníků, fortelných řemeslníků. Nakonec za jáсотu a potlesku stavitel předal starostovi klíč od rozhledny. V poledne prý pak nejpřepychovější hotel „Radnice“ praskal ve švech – konal se tam slavnostní oběd pro pozvané hosty – a stejně plná byla i všechna ostatní kryrská restaurační zařízení. Hlavní odpolední akcí pak byl koncert pěveckých sborů na Terasě na Zlatém potoce (viz.

příspěvek Martina Dresslera na str. 15 – pozn. P. Ď.), kam se všichni lidé tehdy ani nevešli. Sváteční atmosféra panovala po celý den a hlavní organizátor, Spolek pro zkrášlení Kryr, měl tak důvod být vzhledem k účasti tisíců nadšených účastníků oslav, nadmíru spokojen.

S použitím textů Václava Kadlečka a Kamila Krause zpracoval

Pavel Ďuran

Fotografie: Laurencia Helásková

115

let Schillerovy rozhledny

Město Kryry

vás zve na náměstí
k posezení s hudbou
a nočním překvapením

v pátek

18.6.2021

od 18.30h

bude hrát
hudba Jiřího Holubičky
„JIH band“

občerstvení zajištěno

**PŘIJĎTE S NÁMI OSLAVIT VÝROČÍ
NAŠÍ DOMINANTY !**

Vše dle platných protiepidemických opatření.

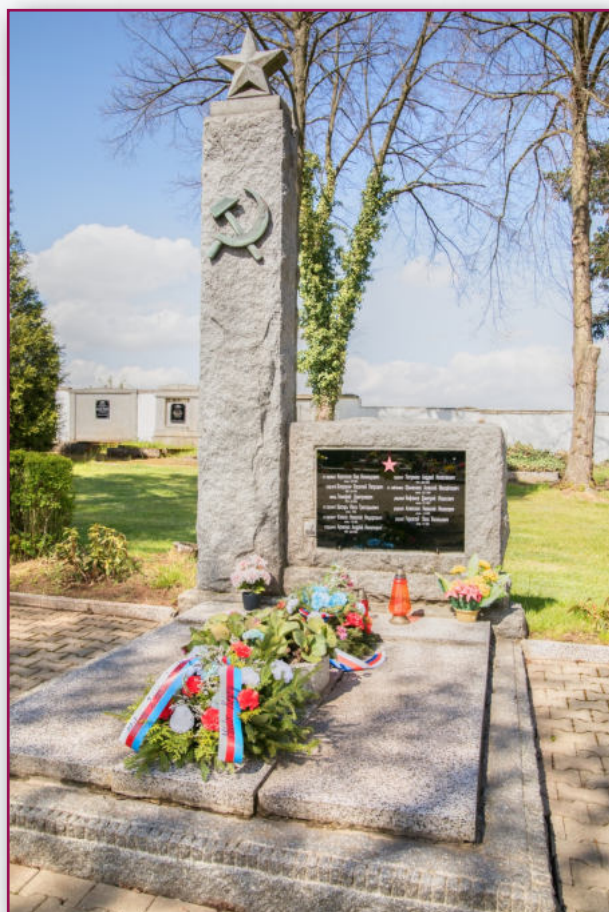

PIETNÍ AKTY K UCTĚNÍ PAMÁTKY KONCE 2. SVĚTOVÉ VÁLKY

8. května slavíme v celé republice tradičně Den vítězství, abychom si připomněli historické události, které vedly k osvobození naší země. Společným uctěním památky všech, kteří nás v těžkých chvílích zachraňovali, vyjadřujeme svůj vděk za naši svobodu a vzdáváme hold všem hrdinům 2. světové války.

Na osvobození naší země jsme samozřejmě vzpomínali i v Kryrech. A jako každý rok nejenom ve městě samém, ale i v jeho satelitních obcích. Městský úřad Kryry připravil pietní akty u pomníků v Kryrech, Běsně, Strojeticích a ve Stebně – vždy s důstojnou vzpomínkou na všechny padlé z 2. světové války a za všechny, kteří bojovali za naše osvobození.

Větší a slavnostnější oslavy značně omezila, stejně jako v předešlém roce, konoravirová opatření, proto jsme si události roku 1945 mohli připomenout stejně jako loňského roku pouze komorně – za přítomnosti jen omezeného počtu hostů položením kytic u památníků, a to dne 7. května 2021.

Oslava 76. výročí konce 2. světové války se uskutečnila za účasti delegace vedení města Kryry: poklonit se památce padlých přišel starosta Miroslav Brda, místostarosta Miroslav Sahulka, za zastupitele Václav Kadleček nebo Josef Kolář. Za Český svaz bojovníků za svobodu pak místopředseda žatecké organizace Josef Kříž, za kryrskou organizaci KSČM její předsedkyně Marie Brabcová a člen výboru Milan Prezbruchý, za Svaz Čechů z Volyně a jejich přátel člen výboru podbořanské organizace Josef Svoboda a další příslušníci těchto složek.

V jednotlivých obcích pak přišli vzdát hold padlým místní obyvatelé, mezi nimi za osadní výbor ve Stebně Roman Opat a v Běsně Antonín Kováč. Ke každému památníku byla položena kytice věnovaná městským úřadem a minutou ticha uctěna památka našich hrdinů. U památníku obětem násilí první a druhé světové války v Kryrech položila svoji kytici také kryrská delegace KSČM. Tichou vzpomínkou a položením kytic již na tomto místě uctili památku padlých i členové Československé obce legionářské.

Musíme a budeme nadále vzpomínat na ty, kteří zaplatili nejvyšší cenu, aby budoucí generace mohly zažít svobodu. Válka nám ukázala nejen hrůzy, jakých jsou lidé schopni, ale na druhou stranu také obdivuhodné lidské vlastnosti. Prokázalo se, že navzdory strachu v sobě mnozí dokázali najít odvahu proti okupantům bojovat, nehlédět na rizika, pomáhat. Tím vším lidé riskovali životy své i svých blízkých. Vnímejme proto připomínku konce války a oslavy svobody i jako výstrahu před opakováním podobného kolapsu lidskosti a civilizace.

I v tomto čísle tak Kryrská rozhledna věnuje na dalších stranách svou pozornost těm, kteří měli či jejich potomci mají vztah k našemu městu a kteří anabází zatím největšího a nejstrašnějšího válečného konfliktu v dosavadních dějinách lidstva prošli.

Marie Čonková

Fotografie: Laurencia Helásková

Stebno

Běsno

Strojetice

Kryry - hřbitov

Kryry - Hlavní ulice

BOJOVALI ZA NAŠI SVOBODU

V minulém roce jsme si připomněli 75. výročí osvobození Československa a konce 2. světové války. Při této příležitosti a současně k oslavám 700 let od založení města vydal Městský úřad v Kryrech publikaci „Sborník podle vzpomínek pamětníků“.

Kryrská rozhledna i ve svém druhém letošním čísle přináší další vzpomínky na ty, kdo měli k našemu městu blízko a kdo za naši svobodu tehdy bojovali.

Historie nám umožňuje zkoumat současnost na základě minulosti, bez znalosti minulosti nelze pochopit přítomnost. Měli bychom, alespoň podle nejstarší generace, znát minulost a rozumět tomu, co se stalo ve 20. století: kde se vzal nacismus a komunismus a že o majetek, svobodu a nakonec i život, můžeme přijít nečekaně rychle.

Právě proto jsem se rozhodla sepisovat tyto medailonky jako výpovědi potomků pamětníků, kteří zažili významné události 20. století. K čemu by byly příběhy, kdyby se nevyprávěly dál? Když jsme se o nich učili ve škole, mohly možná působit nudně. Díky příběhům konkrétních lidí, navíc těch, které jsme třeba osobně znali nebo známe jejich potomky, si uvědomíme, že za každým údajem z dějepisu jsou skuteční lidé, kteří prožívali útrapy, strach, bolest... ale také projevíli skvělé charaktery. Každý z nich nás svým vyprávěním učí obdivovat statečnost a obětavost.

Obzvláště mladší generaci je třeba seznamovat s hrdinným chováním, které tito obyčejní lidé v rozhodujících chvílích války prokázali. Byla to otázka jejich vojenské i občanské cti, naplnění závazku služby národu a vlasti.

Zamysleme se – třeba jen ve chvíli ztišení nebo při čtení jmen na pamětních deskách, které míváme v ulicích našich měst a obcí – nad hrůzami, které válka přinesla, připomeňme si nevinné oběti, které si vyžádala, i samou podstatu zvrácené ideologie, která k ní vedla... a poděkujme - jeden každý z nás - za velký dar svobody, který máme.

Poselství lidí, kteří prožili 2. světovou válku:

„Milujte se. Učte se. Využívejte příležitosti.“

Marie Čonková

BOHUMIL CUPAL

(1915 - 1995)

ANTONIE CUPALOVÁ

(1922 - 2009)

Bohumil Cupal se narodil 23. 3. 1915 v obci Moldava u Dubna na území Volyně. Jeho otec Jan Cupal (ročník 1883) byl synem Václava narozeného v roce 1845 v Rohozné u Poličky, který s manželkou Marií Fedrovou a nejstarším synem Františkem odešel do carského Ruska do obce Pokosy. Matka Bohumila byla Františka Knobová, která se narodila v roce 1884 v Mladějově ve východních Čechách Josefovi a Antonii Knobovým a jako malá s rodiči a dalšími sourozenci odešla na Volyň.

S manželem Janem žili v obci Redkoduby u Vrby a měli 8 dětí: Marii, Boženu, Františku, Antonína, Bohumila, Jaroslava a Josefa. Jméno nejmladšího bratra neznáme, po válce ho našel Bohumil prostřednictvím Červeného kříže v seznámech zemřelých vězňů v Osvětimi. Otec Jan Cupal zemřel v roce 1937. Bratři Jaroslav a Josef byli také příslušníci 1. československého armádního sboru a manžel sestry Marie zemřel na Dukle 1. 9. 1944. Maminka Marie během války několikrát zažila ve vesnici noční návštěvy banderovců, kteří vyžadovali naturální dávky

pod pohrůžkou smrti, ale přesto to zvládla a naštěstí přežila. V roce 1947 se vrátila do Československa, byla usídlena s potomky ve Strojeticích, kde v roce 1954 zemřela. Bohumil chodil do polské školy, dochovala se i školní vysvědčení, vypomáhal v hospodářství. Byl pekařem a později provozoval pekárnu v obci Vrba. Od roku 1934 byl evidován v polské armádě a po mobilizaci byl povolán dne 24. 8. 1939 do 43. pluku pěchoty polského vojska (armáda LODŽ) v Dubně. Po napadení Polska Německem 1. 9. 1939 pluk vyrazil z kasáren do bojů na frontové linii u Poznaň. 21. 9.

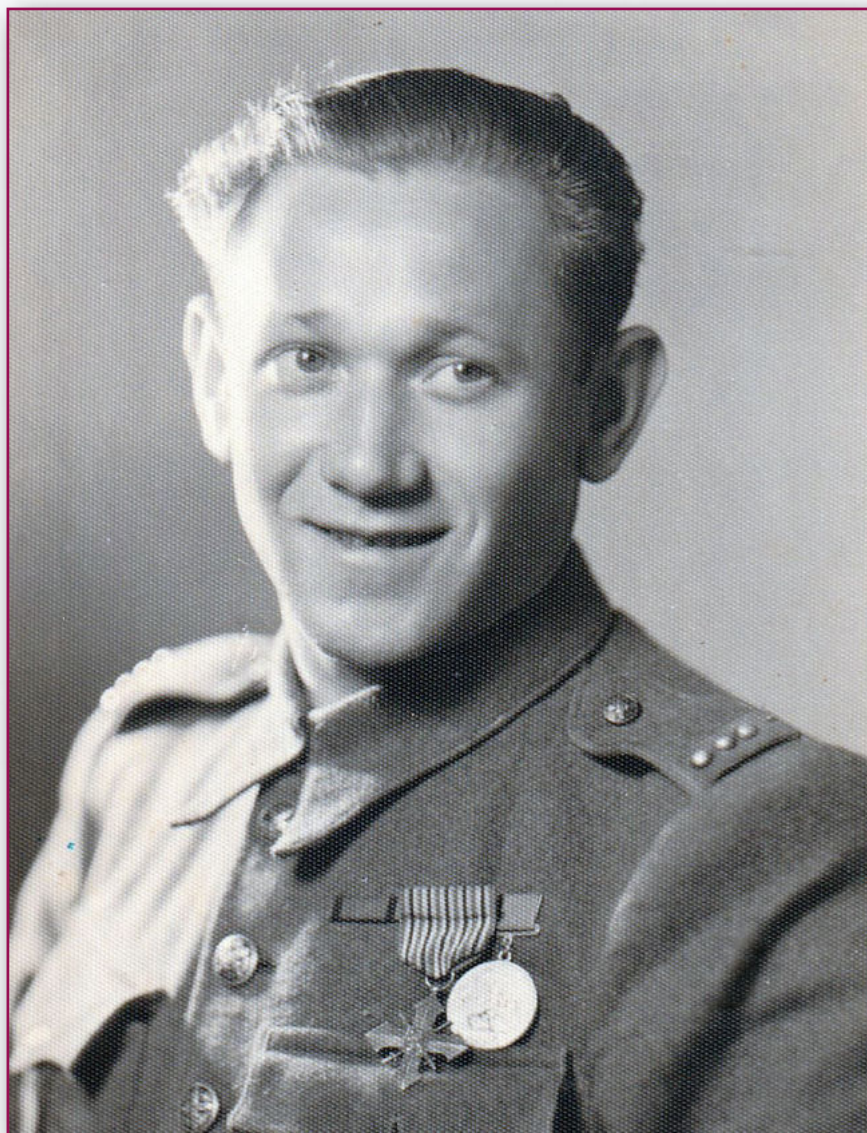

1939 byl pluk rozpuštěn, část vojáků šla do Rumunska, ostatní domů a také Bohumil odešel do Dubna. 17. září 1939 došlo k sovětské invazi do Polska. Sovětský svaz obsadil východ Polska a připojil i západní území Volyně, která do roku 1920 patřila Ukrajině a Bělorusku, zpět k Sovětskému svazu. Došlo k opětovnému sloučení obou částí Volyně. Když napadlo Německo Sovětský svaz 22. 6. 1941, stal se Bohumil Cupal vojínem Rudé armády, příslušníkem 415. moskevského pluku. Podle vzpomínek potomků Bohumila vyvezli do sovětské internace na Sibiř. Přežíval ve velmi krutých podmínkách, hodně zhubnul, denně vyváželi mrtvé. Počátkem roku 1942 se v uralském městě Buzuluku začala formovat jednotka, která měla být základem nové československé armády. Kromě vojáků z československého legionu se do ní hlásili českoslovenští občané a volyňští Češi, kteří byli v internačních táborech. Také Bohumil podal přihlášku ke vstupu a 11. 2. 1942 dobrovolně a při první příležitosti narukoval do 1. československého samostatného polního praporu v Buzuluku, kmenové číslo 0.200/M, kde prodělal vojenský výcvik. Byl zařazen v 1. spojovací četě pod velením npor. Šmoldase. Později vyprávěl, jak jako spojař nacházel kulometná hnízda, jak zachránil život Ludvíku Svobodovi, když ho při bojích strhnul a přikryl. Jako voják prošel bitvou u Sokolova 8. 3. 1943. V knize vzpomínek na Sokolovo popisují pamětníci jeho odvalu:

„Když jsem se blížil k sokolovskému kostelíku, už se stmívalo. Proti mně pospíchal Bohouš Cupal, náš telefonista, který se vůbec nezastavil a v chvatu mi říkal, že nepřátelské miny neustále trhají telefonní vedení. Musí odstraňovat poruchy. Jednu za druhou.“

A v další vzpomínce čteme:

„Hrom aby zapálil všechny ty miny. Zas je někde vedení v čertech. Cupale, Bohouši, běž se podívat po lince. Nemáme Dněpr. Asi do toho někde zas práskla mina nebo to přerežali jejich rozvědčíci. A Bohouš Cupal jde. Noc, den, všechno jedno. Jde sám po linii, před minami dělá „k zemi“ a pro německé rozvědčíky má náboj v hlavni. Fronta? No, ta je tady – proto je Bohouš opatrný, ale ne vylekaný. Se strachem nikam nedojdeš a Don musí dostat Dněpr. Minometné ostřelování je stále divočejší a proto

hned tu, hned tam je přetřháno vedení. O Bohoušovi Cupalovi málokdo ví. Ba, snad ani on sám si neuvědomuje, kolik nebezpečí, kolik smrti míjí těsně jeho hlavu. Ale vy tam – Don, Volha, Dunaj, Labe, vy víte, kolik chabrosti, kolik sebezapření bylo v Bohoušovi, který vás nikdy nenechal bez spojení.“

Právě u sokolovského kostela byl zraněný, zasypaný, když vystřelil tank a snažil se navázat spojení, plazili se přes řeku. Operovali ho až o návratu do Československa. Poté byl kuchařem štábu 1. čs. samostatné brigády, která byla jádrem 1. československého armádního sboru pod velením Ludvíka Svobody. Zde se seznámil s Antoníí Bílkovou, zdravotnicí této brigády, jednou ze šesti set volyňských žen, které se v roce 1944 hlásily do československého vojska. Těžko si lze představit neskutečné válečné útrapy, které zažívaly ženy v bojových podmínkách na frontě. Výcvik pro ně v ženské jednotce byl stejně těžký jako pro muže, bez jakýchkoliv úlev – ať už se jednalo o zakopávání, pochody, střelbu nebo strážní službu.

Pro ně, které většinou prožily svůj život v rodinném hospodářství, ve vesnici mezi příbuznými a sousedy, to nebylo snadné, opustily domov, oblékly uniformu a vydaly se do války. Dobrovolně šly do boje za svobodu vzdálené vlasti, kterou většina z nich, zejména těch mladších, znala jen z knížek nebo z vyprávění rodičů. K jejich rozhodnutí zúčastnit se boje proti německému nacismu přispěla i vlastní zkušenost: dne 13. července 1943 vypálili nacisté Český Malín, kde zahynulo 374 Čechů a Poláků. Mezi nimi byla i rodina tety Antonie Bílkové. Volyňská děvčata byla přidělena ke zdravotnické a spojovací službě i k protiletectvým oddílům. Mezi instruktory, vybranými z řad příslušníků 1. brigády byly ženy, které už měly za sebou frontu a

mohly novým děvčatům předávat své zkušenosti. Mnoho žen bylo zaměstnáno také v administrativě, ve skladech, krejčovských dílnách, v polních pekárnách a prádelnách. Část děvčat byla zařazena do zdravotnického kurzu přímo v jednotce, jiné byly odeslány do zdravotnické školy v Kyjevě. Zdravotnické kurzy byly zaměřeny na poskytování první pomoci v polních podmínkách. Po jeho skončení přešla část žen na praporeční obkázistě a část byla zařazena jako zdravotnické hlídky k jednotlivým rotám. S nimi pak prodělávaly všechna namáhavá pochodová cvičení. Byly to tvrdé zkoušky, ale ženy v nich obstály a dokázaly, že je na ně spolehnouti.

Antonie Cupalová se narodila 28. 1. 1922 v obci Krasilno, újezd Dubno na Volyni. Krasilno byla zcela česká vesnice s asi sto obyvateli založená v roce 1874 a nacházela se mezi obcemi Noviny České a Český Malín. Otec Antonín Bílek se narodil v roce 1894, matka Kateřina rozená Holásková byla ročník 1888.

Jejich předkové Bílkovi přišli na Volyn z Jičínska a Holáskovi z okolí Poličky. S prvním manželem Nikolajem Cislickým, který zemřel v 1. světové válce,

měla Kateřina syna Leona, ročník 1910. Leon Cislický bojoval v řadách 1. armádního sboru a po reemigraci se usadil s rodinou na Šumpersku. Manželé Bílkovi

měli čtyři děti, Helenu, Antonii, Ljubu, která ještě žije na Moravě, a nejmladší byl syn Boleslav, byli zemědělci. Po návratu do Československa se usídlili ve Vikýřovicích u Šumperka, kde jsou také pohřbeni. Antonie ukončila osm tříd obecné školy v roce 1936. Jako dcera zemědělce až do roku 1944 vypomáhala rodičům doma v Krasilně na hospodářské usedlosti o výměře 8 ha a ve volných chvílích se bavila s ostatní mládeží, hrála v divadelním souboru. 1. 4. 1944 nastoupila v Rovně do 1. československého armádního sboru pod kmenovým číslem 13.114/Ž. Narukovala do armády spolu se svým přítelem Josefem Šalamounem, mávala mu, když odjížděl na frontu. Asi nejtěžší pro ni bylo, když 3. 4. 1945 zemřel v bojích o Liptovský Mikuláš, které byly pro československé vojáky druhé nejkrvavější po bitvě o Dukelský průsmyk. Antonie byla příslušnice zdravotního praporu armádního sboru, byla zařazena jako zdravotnice, později při polní kuchyni. Nebojovala a přímo se neúčastnila v bojích na frontě, ale samozřejmě velmi často zažívala celou řadu nebezpečných situací. Po střelbě na nákladní automobil

špatně slyšela na jedno ucho a zachránila se tím, že ji Bohumil strhnul z jeho korby. V bojích na hranicích, když přecházela fronta, si díky útěku přes pole a úkrytem u místních zachovala život. Bohumil a Antonie prošli boji u Dukly, přes Karpaty na Slovensko až do Přerova a zúčastnili se slavnostního defilé v Praze 17. května 1945.

Po skončení války Antonie pracovala jako příslušnice zdravotního praporu v divizní nemocnici ve Slaném a zde ji zastihla zpráva o úmrtí starší sestry Heleny. Bohumil i Antonie byli příslušníci zahraniční armády do 31. května 1945 a potom vykonávali mimořádnou činnou vojenskou službu ve Zvláštní vojenské skupině Žatec do konce roku 1945. Po demobilizaci dostali usedlost ve Strojeticích. Bohumil odešel z armády v hodnosti četaře, Antonie v hodnosti svobodníka.

Po svatbě v únoru 1946 založili rodinu. Cupalovi vychovali čtyři dcery, nejstarší se narodila v roce 1946 a nejmladší v roce 1950. Oba pracovali v zemědělství, do roku 1950 na vlastní usedlosti, poté až do důchodu v JZD Strojetic. Bohumil byl navštívit své rodiště na Volyni, měl tam příbuzné.

Manželé byli členy Českého svazu bojovníků za svobodu (Antonie i členkou OV ČSBS v Lounech a později v Žatci), Československé obce legionářské a Svazu Čechů z Volyně a jejich přátel. Jezdili na pamětní místa a zúčastňovali se akcí, stýkali se s bývalými příslušníky armádního sboru a veterány 2. světové války na východní frontě. Mezi ně patřili Kopoldovi a Drnkovi. Plukovník Bedřich Kopold (1921 – 2007) s ním bojoval jako voják 1. spojovací čety u Sokolova, generálmajor Václav Drnek (1918 – 2003) byl v bitvě u Sokolova velitelem 1. minometné rot.

Když Ludvík Svoboda po válce přijížděl na pamětní akce na Podbořansko, vždy se setkávali a Bohumil mu dělal šoféra. Antonie natočila své vzpomínky na službu v armádním sboru pro Český rozhlas a společnost Hlasy hrdinů - Post Bellum, kde jsou uloženy v archivu. Post Bellum je obecně prospěšná společnost, která se zabývá zaznamenáváním a archivací vzpomínek pamětníků významných historických událostí.

Bohumil Cupal zemřel 22. 4. 1995 jako nadrotmistr v záloze. Antonie zemřela 17. 2. 2009 v hodnosti rotný ve výslužbě. Měli vojenské pohřby se všemi poctami a oba jsou pochováni na hřbitově ve Strojeticích.

Nejstarší dcera Vlasta žije ve Strojeticích, Antonie v Habartově, Božena na Křivoklátě a Milena ve Slaném. U příležitosti 80. výročí bitvy u Sokolova v roce 2023 připravuje historik Jiří Klůč vzpomínkovou publikaci o

účastnících tohoto boje a mezi nimi bude i Bohumil Cupal.

Vyznamenání Bohumila Cupala:

Čs. válečný kříž 1939 – 1943, Sokolovská pamětní medaile – 1948, Čs. vojenská pamětní medaile – 1944, Dukelská pamětní medaile – 1958, Pamětní medaile k 20. výročí osvobození – 1965, sovětská Medaile za odvalu – 1943 a medaile Za pobědu nad Germanii – 1948, polská medaile Za zásluhy na poli chvály, státní vyznamenání – medaile Za zásluhy o obranu vlasti – 1968

Vyznamenání Antonie Cupalové:

Čs. pamětní medaile se štítkem SSSR – 1945, medaile Za pobědu nad Germanií – 1948, Dukelská pamětní medaile – 1959, Pamětní medaile 60. výročí ukončení 2. světové války – 2005, Jubilejní medaile 60. výročí vítězství ve Velké vlastenecké válce – 2005

Po úmrtí Bohumila Cupala obdržela rodina 9. 5. 1995 kondolenční dopis s projevem soustrasti od plukovníka Bedřicha Kopolda:

„Odešel spolu bojovník, se kterým jsme prožili těžké válečné chvíle, kdy se také nejvíce ukazuje charakter člověka. Nelze zapomenout statečnost a obětavost Bohouše Cupala u Sokolova, kdy v nepřátelské palbě udržoval spojení s nejvíce vysunutou rotou a kdy několikrát přitom v dešti kulek opravoval telefonní vedení. Bez takových lidí jako byl on by se nedalo bojovat, nedal by se řídit boj. Jeho nenápadná postava se vždy znovu objevovala a zase ztrácela v ostřelovaném terénu, dokud svůj úkol nesplnil. Kolikrát přitom mohl být zasažen. Jsou to vzpomínky i po půl století nemizející.

Bohouš byl vždy kamarádský, zdálo se, že na sebe sama myslel nejméně. Je smutné, že poválečná doba mu způsobila mnohá příkoří a nespravedlivosti a že se v posledních letech nemálo tím trápil. Želím jeho odchodu. Vždyť byl jedním z posledních desítek veteránů, kteří stáli při zrodu naší jednotky na východě pod vedením generála Ludvíka Svobody.

Čest jeho památce.“

Podle vzpomínek dcer Vlasty Koppové a Antonie Audyové a záznamů VÚA Praha zpracovala

Marie Čonková

Fotografie: archiv rodiny Cupalů

JOSEF TŘEŠKA

(1893 - 1983)

Toto je zajímavý životní příběh mého otce, který Běsno nadevše miloval a strávil zde téměř celý život.

Josef Třeška se narodil první podzimní den roku 1893 v obci Skořice na Rokycansku. Pochází z velice početné rodiny, Josefova maminka Barbora a tatínek Václav vychovali celkem dvanáct dětí.

Jeden z největších zlomových bodů jeho života přichází v době, kdy mu bylo sedmnáct let. Toho času byla v Běsně sklizeň a Barbora Třešková na ruční česání chmele přivedla spolu s velkou partou lidí také mladého Josefa, který v práci exceloval a chmelařinu si oblíbil. Každý rok se na brigádu vracel až do doby, než se zamiloval do místní rodačky a vzal si ji za ženu. Rozhodl se v Běsně nadobro zůstat a založit rodinu. Roku 1915 se jim narodila první dcera Anna.

RUMBURSKÁ VZPOURA

Rumburská vzpoura bylo protiválečné vystoupení 721 českých vojáků náhradního praporu 7. střeleckého pluku rakousko-uherské armády. Vypukla 21. května 1918 v severočeském městě Rumburku. Zpočátku byla reakcí zejména na nedostatečné zásobování (vojáci trpěli hladem), nevyplacený žold a šikanu od německých a rakouských důstojníků. Tato reakce se změnila na jasný cíl. Potáhneme na Prahu, přesvědčíme cestou další posádky a skončíme s nenáviděnou válkou. Vzbouřenci nejprve obsadili město Rumburk a poté se vydali na pochod k Novému Boru, kde byli obklíčeni vojsky rakousko-uherské armády včetně královéhradeckého 18. pěšího pluku a rozprášení. Na základě stanného soudu byli v Rumburku popraveni vůdčové vzpoury František Noha, Stanko Vodička a Vojtěch Kovář. V novém Boru pak dalších sedm rebelů. Následujícím čtrnácti odsouzeným k trestu smrti byl rozsudek zmírněn na mnohaleté vězení. Z více než 580 obviněných vzbouřenců bylo 116 za trest posláno na frontu a zbytek uvězněn v terezínské pevnosti. V průběhu věznění a později v nemocnici zemřelo v Terezíně na následky pobytu v žaláři 15 účastníků vzpoury. Jsou pohřbeni na bohušovicím a terezínském hřbitově. Pamětní deska účastníkům vzpoury je umístěna u brány vojenského hřbitova v Bohušovicích nad Ohří. Pomník Rumburské vzpoury se nachází nad hřbitovem ve městě Rumburk, kde vzpoura započala. Najdeme ho na místě popravy vůdců vzpoury. Je označen datem 29. května 1918 a nápisem „Za chléb, mír a svobodu“. Hrdiny se stali všichni účastníci vzpoury. Nikdy nezískali statut legionáře, ani nemohli, nesplňovali podmínky, ale legionáři je za jejich vzpouru uznávali. I pro ně byli symbolem a symbolem jsou pro nás i dnes. Oslav 50. výročí Rumburské vzpoury se v roce 1968 zúčastnil i prezident republiky Ludvík Svoboda. Oslav 100. výročí v roce 2018 se neúčastnil žádný vysoký státní činitel, ale konaly se pod záštitou prezidenta republiky.

Marie Čonková

Zanedlouho potom byl však odveden na frontu v 1. světové válce, kde se zúčastnil události, která se do dějin zapsala jako „Rumburská vzpoura“. Ta se udála v květnu 1918 a vznikla jako odezva na špatné podmínky, kterým vojáci čelili. Jednalo se zejména o nedostatečné zásobování armády, nevyplacení zásluhy a zlý přístup ze strany důstojníků. Celkový počet vzbouřenců se odhaduje na sedm set. Při výročí padesáti let od vzpoury v roce 1968 byl Josef

Josef Třeška (čtvrtý zprava v horní řadě) na chmelové brigádě v Běsně, 1910

vyznamenan prezidentem republiky Ludvíkem Svobodou a do Rumburka na oslavy výročí přijel i o pět let později.

Roku 1925 si v Běsně postavil rodinný domek, ve kterém spolu s manželkou bydleli a vychovávali dceru. K baráčku následně dostavěli i přístavbu, kterou poté pronajímali jako mateřskou školkou.

Jelikož se vyučil, otevřel si živnost a podnikal jako pánský – dámský krejčí. I přes konkurenci sklízел úspěch a zakázky se jen hrnuly. V té době byli v Běsně tři krejčí, hospody, řeznictví a jedna pekárna. Není divu, že se v tak malebné visce obchodu dařilo. Kromě podnikání měl učedníky, kteří se vzdělávali v krejčovském řemesle, a když nebyla práce nad šicím strojem, neváhal jim uložit jinou činnost, například zemědělskou. Na jeho statku byla totiž vždy spousta práce a jakákoliv pomoc přišla vhod. Z hlediska dnešního školství by to jistě neprošlo, ale učedníci se díky tomu těšili dobrému fyzickému zdraví. S německým obyvatelstvem, které v té době tvořilo většinovou populaci, nebyl problém a Češi s nimi žili v harmonii. To se bohužel změnilo po Mnichovské dohodě a Běsno, jakožto oblast v Sudetech, bylo přenecháno Němcům a Češi se museli vystěhovat. Gestapo totiž nemělo slitování a zastřelilo by je. Josef nebyl výjimkou a musel spolu s ostatními pryč. Jeho žena německého původu se ho rozhodla následovat. Tak spolu ze dne na den do půlnoci milovaný kraj opustili a vrátili se do Josefových rodných Skočic.

S jejich odsunem se pojí pozoruhodný příběh o lidskosti. Při nedobrovolném vystěhování u všeho toho zmatku doma zapomněli malého pejska, který byl neodmyslitelným členem rodiny. Nemohli ho tam nechat, a tak se i přes všechna rizika do vesnice pro svého mazlíčka vrátili a odvezli ho s sebou do Skočic.

Vyhození z Běsna pro manžele Třeškovy určité nebyla procházka růžovým sadem. Po příjezdu do Skočic sehnali náhradní domov na místní faře, kde si rozhodně nežili jako v bavlnce. Josef život vyhnance nehodlal dále snášet a díky své pracovitosti sebral síly a postavil si další rodinný domek v nedalekém Mirošově, kde s manželkou bydleli až do konce války. Dům dostala poté dcera Anna jako svatební dar a zůstala tam.

Běsno pro něj nikdy neztratilo své kouzlo, a tak se tam po válce spolu se ženou vrátil. Svůj drahocenný baráček našel ve velice zbědovaném stavu. Dost mu také přitížila smrt jeho milované ženy, která zemřela ani ne rok po jejich návratu. Roku 1949 se Josef znovu oženil s Helenou rozenou Hostičkovou a měl s ní další dceru Zlatku. Krejčovinu pověsil na hřebík a měl ji jako vedlejší činnost. Primárně se věnoval zemědělství a péči o zvířata. Začal prodávat mléko, které bylo po okolí vyhlášeno, a pronajímal pole. Zemřel v dubnu 1983 ve věku nedožitých devadesáti let.

*Zaznamenala: Zlata Drimlová – Třešková, Běsno
Fotografie: rodinný archiv*

„JARO MÝMA OČIMA“ ...

... FOTOSOUTĚŽ KULTURNĚ ŠKOLSKÉ KOMISE MĚSTA KRYRY

V letošním březnovém čísle Kryrské rozhledny vyhlásila kulturně školská komise našeho města fotografickou soutěž „O snímek roku 2021“, přičemž podtitul jejího prvního kola byl „Jaro mýma očima“.

Soutěžních obrázků se v tomto prvním kole nesešlo mnoho. Možná proto, že jde o novinku, třeba jsme v Kryrské rozhledně ve spolupráci s KŠK podcenili její propagaci a pouze plakát na stránkách časopisu nestačí.

Nebo chybí motivace, nějaká cena... jenomže: „Cílem této soutěže není soupeření“, říká k tomu předsedkyně naší kulturně školské komise Bc. Věra Melicharová, „hlavním a prvotním smyslem soutěže je

přístupnost a rovné podmínky pro všechny. Podpora vnitřní motivace návratu k přírodě, objevování krás blízkého okolí, vytváření vztahu ke všemu živému i neživému, podpora zdravého pohybu a rozvoj vitality, duševního zdraví a pohody.“

Řekl bych to jinak – básní: dovolím si na tomto místě parafrázovat verše Jana Čarka (1898 – 1966) z básničky „Ráj domova“. Jsem přesvědčen o tom, že ji budete znát:

Podmínky amatérské fotosoutěže o

„SNÍMEK ROKU 2021“

Soutěž pořádá Kulturně školská komise města Kryry (KŠK)

Začátek soutěže – březen 2021, konec soutěže – prosinec 2021

Počet vyhlášených témat (sérií) – čtyři za kalendářní rok.

Témata „Jaro, Léto, Podzim, Zima – mýma očima“

Oblast zájmu pro fotografování ponecháváme na autorovi

1. účastníci soutěže mohou být všichni čtenáři Kryrské rozhledny i z okolí Kryry
2. volíme dvě věkové kategorie: do 15 let a nad 15 let
3. oblast pro fotografování – v satelitu Kryry a jeho okolí cca 15 km (naš region)
4. počet fotografií – jedna v každé sérii – maximálně 4 za 1 rok na jednoho účastníka
5. fotografovat lze čímkoli, co budete mít při toulkách přírodou po ruce
6. velikost fotografie: minimálně 300 dpi, maximálně 10 MB
7. fotografie zasílejte přímo do e-mailu či odkaz na úložiště; do e-mailu prosím popište odkud snímek je, popřípadě uveďte jeho název, doplňte informace o vaše jméno a příjmení, věkovou kategorii, adresu (telefon)
8. e-mail pro odeslání a komunikaci při přihlášení do soutěže: ksk-kryry@seznam.cz
9. uzávěrky pro odevzdání do soutěže v jednotlivých sériích fotografií – vždy před uzávěrkou pro vydání Kryrské rozhledny (Kr - čtvrtletník)
10. první termín pro odeslání je od 20. 3. do 30. 4. 2021 (další termín odevzdání a téma další série bude uveřejněno v Kryrské rozhledně spolu se 3 vítěznými snímky z dané série)
11. tři vítězné fotografie z každé série budeme archiovat a na konci roku budou komisí vybrány 3 nejlepší snímky, ze kterých bude vytvořena anketa na webu města Kryry
12. o vítězném snímku rozhodnou občané svými hlasy
13. podle zájmu o tuto soutěž a počtu zdařilých snímků by mohla být po skončení uspořádána výstava, popřípadě kalendář pro nadcházející rok 2023

RÁJ DOMOVA

(Jan Čarek)

*Jen si, lidé, všimněte,
co je krásy na světě!*

*Jen se, lidé, rozhlédněte,
co tu kolem kvítí kvete!*

*Kolik je tu zvířátek,
kolik ptáčků, ptáčátek!*

*Kolik je tu dobrých lidí,
co si radost nezávidí!*

*Jen si, lidé, všimněte,
co je krásy na světě!*

Do uzávěrky 1. kola soutěže dorazilo nakonec sedm fotografií. Z mého laického pohledu jsou pěkné všechny, odborné stanovisko městské dvorní fotografky, paní Laurencie Heláskové, přiložím. Na chlup se přitom shodlo s názorem hodnotící komise.

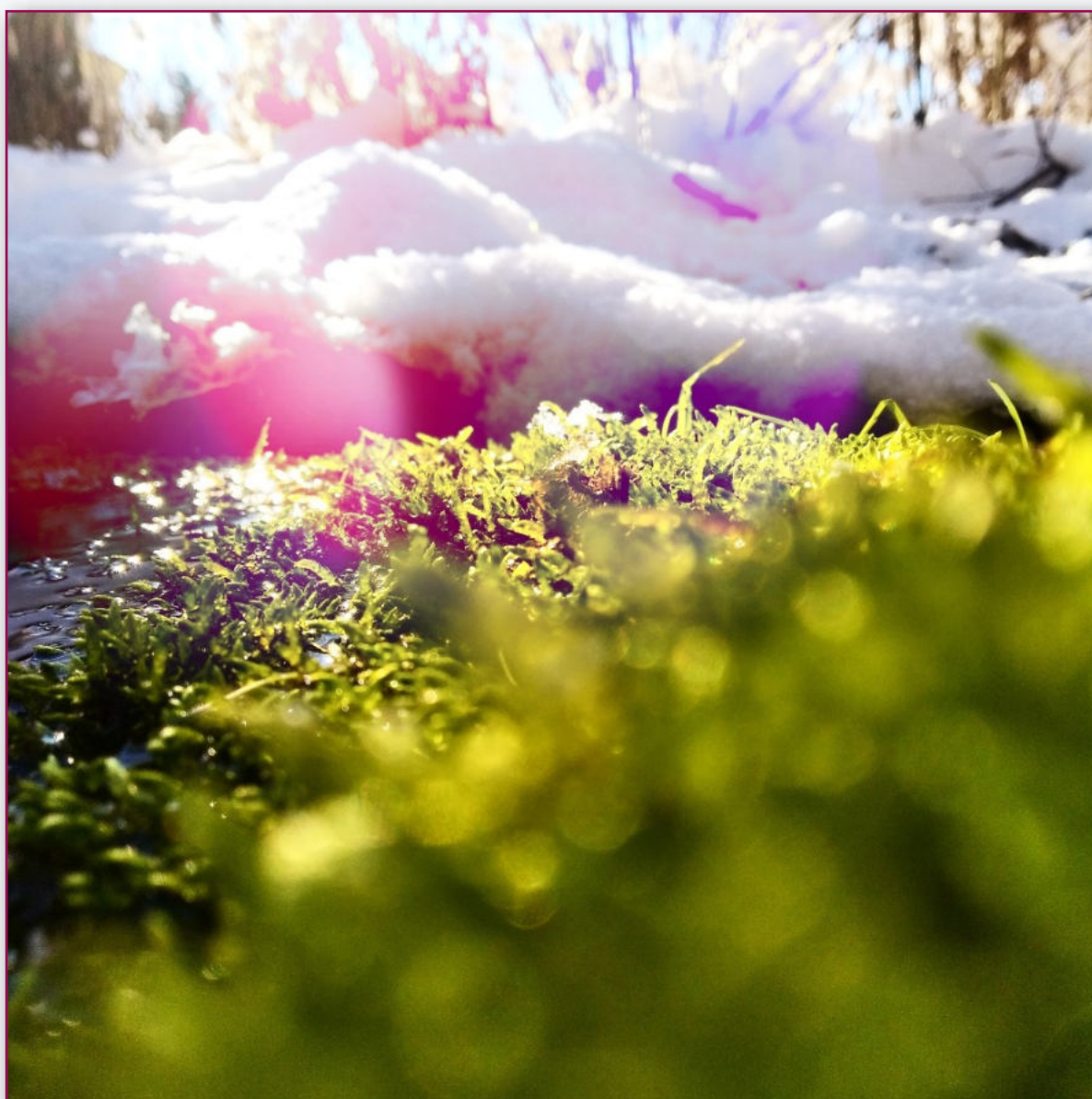
Nebudu spekulovat nad tím, jestli je sedm fotografií v soutěži málo, jestli je to moc – pravda je

taková, že týden, deset dní před uzávěrkou prvního kola to vypadalo na totální fiasko, protože dorazila soutěžní fotografie jediná. Nakonec ale bylo z čeho vybírat a čtyři obrázky, které hodnotící komisi nejvíc zaujaly, si dovoluujeme čtenářům Kryrské rozhledny tímto představit:

Věková kategorie

- 15

Do soutěže byla jako jediná v této věkové kategorii přihlášena fotografie Jana Denka (14 let) z Vroutku. Děkujeme za ní a těšíme se, Honzo, na další.

Věková kategorie

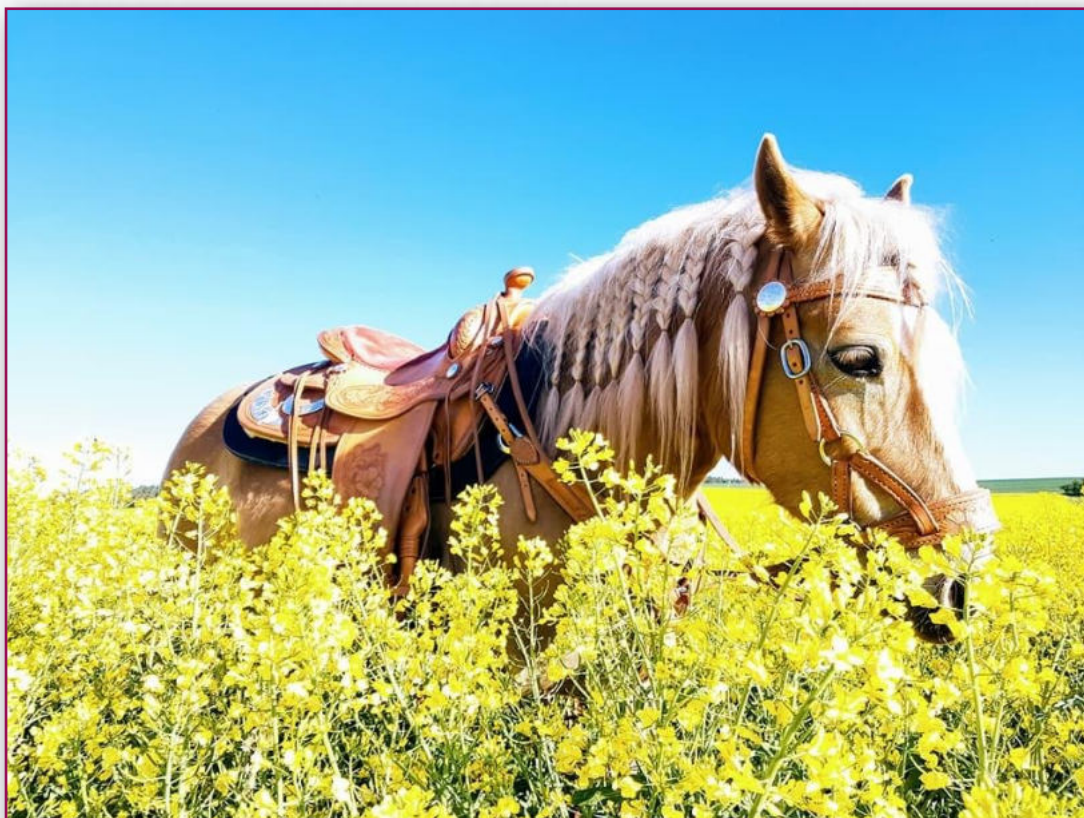
15 +**LAURENCIA HELÁSKOVÁ:**

Z hlediska kompozice i hloubky ostrosti jednoznačně vidím vítěze ve fotografii s názvem „Ještěrka“. Tato fotografie v podstatě splňuje veškerá základní obrazová pravidla, zejména zlatý řez, ostrost důležitého a rozmaz nedůležitého, ponechání dostatečného prostoru ve směru pohledu, v pořádku tonalita, dobré světlo. Fotografující osobě bych pouze doporučila lokálně projasnit oko.

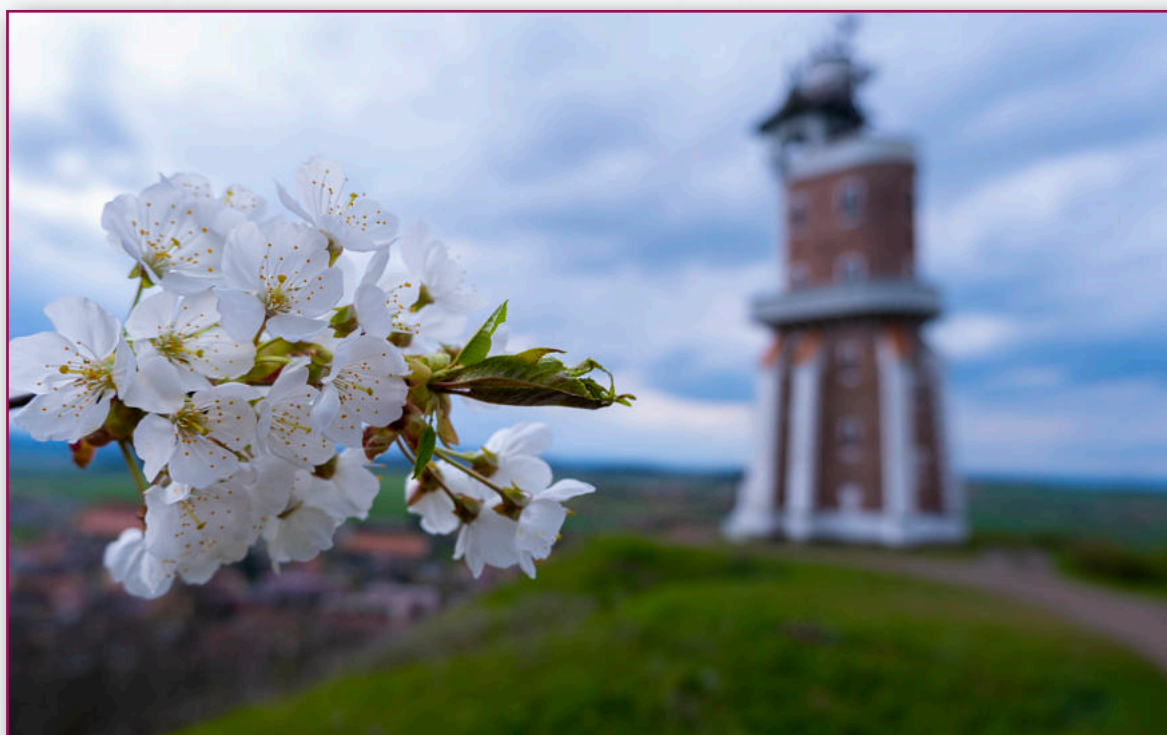
Druhé místo si zaslouží snímek „Kůň Gaston“ - hodnotím jako velmi zdařilý nápad i provedení, škoda pouze velmi těsného prostoru ve směru pohledu koně (což právě ta ještěrka má velmi správně) a přexponování, dobře by působilo i rozostření řepky.

Na třetí místo bych dosadila snímek s názvem „Princeznin jarokvět“. Zde bych doporučila tu větvíčku postavit diagonálně od levého dolního rohu a celkově lehce projasnit.“

1. místo: „Ještěrka“ (Jan Kneifl)

2. místo:
„Kůň Gaston“
(Klára Archmanová)

3. místo:
Princeznin
jarokvět
(Ivo Pezlar,
Miroslav Čermák)

Kulturně školská komise našeho města tímto vyhlašuje 2. kolo fotografické soutěže „Snímek roku 2021“, tentokrát s podtitulem „Léto mýma očima“ a už teď se na vaše obrázky těší. Takže, milí naši čtenáři,

nejenom si v příštích týdnech všimněte, co krásy všude kolem nás je, ale také nám to vyfoťte!

Uzávěrka soutěže je 10. srpna 2021.

Pavel Ďuran

FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ O SNÍMEK ROKU 2021

Kulturně školská komise města Kryry vyhlašuje druhé kolo
amatérské soutěže o nejlepší fotografii roku
nazvané :

„LÉTO MÝMA OČIMA”

Snímky zasílejte na email: ksk-kryry@seznam.cz do 10.8.2021

V emailu uveďte kategorii ve které soutěžíte,
kdo a kde snímek pořídil, popřípadě jeho název.

Bližší podmínky soutěže naleznete v tomto čísle Kryrské rozhledny
nebo na www.kryry.cz

Fotografie z tohoto období budou vyhodnoceny
a 3 vítězné snímky budou uveřejněny
v následujícím čísle Kryrské rozhledny.

Všechny vítězné snímky budou na konci roku uveřejněny na stránkách města
a vy rozhodnete v anketě o nejlepším snímku roku 2021.

JAN ŠIBÍK ...

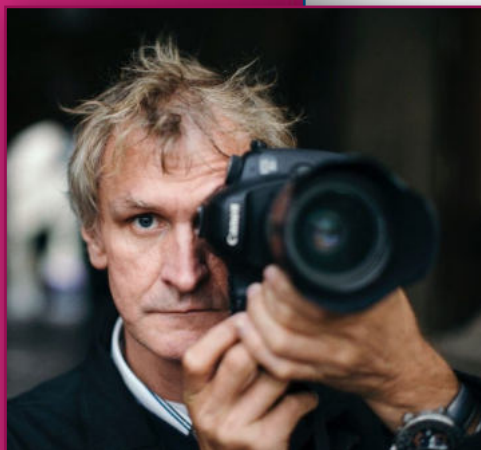
... FOTOGRAF

JAN ŠIBÍK

(*15. 4. 1963, PRAHA)

český fotoreportér, který je držitelem třetího místa v kategorii Sportovní příběhy v soutěži World Press Photo, dvakrát byl hodnocen hlavní cenou v soutěži Czech Press Photo, je laureátem hlavní ceny Golden Prisma Award a také obdržel od města Plzeň „Cenu 1. června“, která bývá udělována za šíření myšlenek demokracie a obhajobu lidských práv.

Jan Šibík byl fotoreportérem a hlavním fotografem pro český časopis Reflex od roku 1993. Během svého působení podnikl přes dvě stě cest do všech koutů světa. Fotografoval konec komunismu v Evropě, pád berlínské zdi, sametovou revoluci v Československu i krvavý zánik Ceaușescova režimu v Rumunsku. Byl svědkem masakrů v Sieře Leone a Libérii, hladomoru v Súdánu, Somálsku a Etiopii. Zažil následky zemětřesení v Arménii i Turecku, exodus iráckých Kurdů do Íránu. Zaznamenal války v Afghánistánu, Chorvatsku, Bosně, Kosovu, v gruzínské Abcházii, Čečensku, ázerbájdžánském Náhorním Karabachu, Jihoafrické republice a Iráku. Genocidu ve Rwandě, uprchlické tábory v Tanzanii, Súdánu, Haiti, Angole a Somálsku. V posledních letech se Jan Šibík zaměřil na konflikt v Palestině. Během celého roku 2004 fotil epidemii AIDS na Ukrajině. V roce 2005 zaznamenal děsivé následky přívalové vlny na Srí Lance, bizarní poměry v komunistické Severní Koreji, pohřeb papeže Jana Pavla II. ve Vatikánu i Jásira Arafáta v Ramalláhu, odchod izraelských osadníků z pásma Gazy nebo následky hurikánu Katrina v New Orleansu.

Jan Šibík byl kdysi dávno mým spolužákem na střední škole.

Šíba (jinak jsme mu nikdy neřekli...) byl kluk, který neuměl zkazit - a nikdy ani nezkazil - žádnou legraci. Hubený špinavý blondák s vlasy kousek nad ramena, se stal z mých studijních kolegů v ročníku - asi jako jediný - obecně známou, neoddiskutovanou celebritou, jež prorazila ve světě: tady reportážní fotografie.

Bez studia na umělecké škole, prostě nebývalý talent, jakých se najde jen málo.

Já jsem vzhledem k fotosoutěži, již vyhlásila v minulém čísle Kryrské rozhledny kulturně školská komise našeho města a jejíž první kolo máme za sebou, požádal Jana Šibíka o krátký rozhovor.

Protože prostě patří k těm, kteří mají k fotografování hodně co říci.

Fotografování bývalo větším dobrodružstvím, než je tomu dnes. Nechybí ti někdy chvíle strávené v přitmí temné komory, kdy se obrázek „rodil“ z roztoku vývojký? Neschází ti specifická vůně ustalovače?

Nechybí... nechybí, protože ta práce ve fotokomoře mě nikdy nebavila. Já jsem ve své podstatě lajdák, takže mě to dost obtěžovalo. Když jsem potom nastoupil do Mladého světa, tak jsem byl rád, že tuhle práci udělali za mě.

Pro mě ta podstata není v tom, jestli jsou obrázky na klasickém filmu nebo jsou zachyceny digitálně, snažím se jít po obsahu snímku. Jsem přesvědčený o tom, že kvalitní fotografie se dá udělat (technicky) jakýmkoli způsobem.

Vyrůstali jsme v době, kdy fotoaparát neměl každý. A kdo ho měl, vytahoval ho většinou jen několikrát do roka - třeba u příležitosti dovolené. Dnes má foťák každý, fotografuje úplně všechno a denně. Není to pro profesionály reportážní fotografie (nemohou být všude a hned) tak trochu konec?

Nevím, jestli přímo konec. Vnímám to tak, že je třeba si uvědomit, že hlavní platformou reportážních fotografií v minulosti byly časopisy a noviny. Což v současnosti neplatí, protože (nejenom) česká média se masově stěhují na

internet, možnost uplatnění pro reportážní fotografii tak ubývá. Fotky se hromadně umísťují na Facebook či Instagram, jenomže tady je problém v tom, že se vše děje ve velké rychlosti. Uživatelé těchto sítí mají čas na jednu fotografii jednu vteřinu, někdy ani to ne - a jdou na další. Navíc se na to dívají na mobilu, kde je ta velikost hrozně malinká... ono to těm lidem stačí. Jenomže kvalitní fotografie, které v rámci časopisů nebo novin dostávaly svůj, myslím právě tou velikostí, prostor, neumožňují vidět ty detaily (opakuju znovu: je to malé...), které jsou mnohdy rozhodující. Tedy ano, kvalitní reportážní fotografie tímhle do jisté míry umírá.

Ty říkáš, že se dnes noviny a časopisy stěhují houfně na internet. My ale ve dvoutisícovém městě „papírový“ zpravodaj vydáváme, dokonce jsme ho před časem začali tisknout na křídovém papíře a celobarevně...

To je skvělý počin! Není nad to, a v těch lidech taková nostalgie stále je, sednout si třeba ke kávě, otevřít si u toho časopis a prolistovat ho, přečíst si, co mne zajímá a prohlédnout si například právě ty fotografie, o kterých se spolu bavíme. Jenomže tady je to dáno tím, že u vás je parta lidí, která časopis dělá a není to o tom, že by je to mělo živit. Spíš se do toho dává.

Když jsme u těch fotoamatérů: souhlasíš s názorem, že i naprostý fotografický břídl ze stovky fotografií vybere jednu, která je opravdu dobrá?

Ona je otázka, co znamená „opravdu dobrá“. Záleží to na kritériích, která pod taková slova dáš. Pokud se týká technické stránky snímku, pak jednoznačně, a to dneska i mobilem: například firma iPhone to vede tak, abys s co nejmenší znalostí praktického ovládání přístroje udělal technicky co nejlepší fotku. Budeme-li se pak bavit o „obsahu“ snímku, říkám také ano, nicméně s otazníkem. V tom množství, když někdo pořád „cvaká“, se mu může podařit opravdu dobrý snímek udělat. Otázka je, jestli takový člověk, který ty desítky a stovky obrázků nafotí, je schopen v tom množství takovou fotografii uvidět a vybrat ji. Tam už bych si tak jistý nebyl.

A z kolika obrázků jeden dobrý vybereš ty?

Na to nedokážu jednoznačně odpovědět. Tady záleží na tom, pro co jsou ty fotografie určeny. Nedávno jsem například fotil na Pražském hradě, kde se konal pietní akt za oběti koronaviru, v jehož rámci se zapálilo skoro třicet tisíc svíček. Já jsem tu udělal víc než tisíc obrázků, ze kterých jsem v prvním kole vybral dvacet. Z těch jsem pak sedm umístil na Facebook nebo na Instagram. Kdybych ale dělal knížku, dal bych tam fotografii jedinou.

Jan Šibík: Kelímková pieta

Vím, že pořádáš workshopy, kde učíš fotografovat. Dokázal bys - i nám tady v Kryrech - jen velice stručně poradit, jak by dobrá fotografie měla vypadat. Čeho, jakých chyb, se především vyvarovat?

Mohu zkusit nějak krátce shrnout svoje zkušenosti... fotím lidi. Takže fotíte-li lidi, chodit k nim blízko. Aby byla vidět tvář. Fotit je zepředu. Pokud fotografovi připadne situace zajímavá, ať těch snímků udělá co nejvíc, protože se bude (ta situace) určitě vyvíjet. Jedna z nejdůležitějších věcí je kompozice snímku – aby na něm bylo to, co na něm být má a nebylo tam nic navíc. Zjednodušeně řečeno, aby lidem z hlavy netrčely stromy nebo dopravní značky, prostě je třeba najít takový úhel, kde se to na fotografii „schová“. Pracujte také se světlem. A další: svoje workshopy uskutečňuji za každého počasí - i když třeba prší. Protože atmosféru deště člověk fotoaparátem zachytí, jenom když opravdu prší. Mlha,

Jan Šibík

dým, oheň - to jsou věci, které fotografiím hodně pomohou. Asi nejdůležitější pak je, aby člověk u fotografování přemýšlel. Myslel na to, co dělá, co by chtěl svým obrázkem předat dál.

Sjezdil jsi celý svět – stihnul jsi se někdy zastavit v Ústeckém kraji, na Podbořansku? Znáš Kryry?

To tě asi nepotěším – to si prostě nevybavuju. Nějaké reportáže jsem pro Reflex dělal v Ústí nad Labem, ale že bych navštívil Podbořansko nebo přímo vaše Kryry, to si nevzpomínám.

Na druhou stranu až tolik zklamaný ale nebud', já po světě většinou fotím maléry, katastrofy... svědčí to o tom, že žiješ v klidném, docela bezproblémovém regionu.

Když jsme domlouvali tento rozhovor, poslal jsem ti fotografie, které byly přihlášeny do soutěže Kryrské rozhledny s prosbou, jestli bys je nezkusil posoudit...

Nejvíc na mě zapůsobila fotografie koně s dětmi...

To je průsvih, ta se mi mezi obrázky, které jsem posílal, dostala nedopatřením, nebyla soutěžní.

Škoda. Fotografie je plná emocí, tohle je právě ta „dobrá fotka“. Houf pestrébarevných děcek pod koněm

a jak se ta holčička koníka dotýká... a líbila se mi i ta druhá s koněm v řepce. Ta je zase až nebezpečně klidná. Takové skoro „řepkové memento“.

Být já ve vaší hodnotící komisi, vyzdvihl bych právě tyhle dvě.

Na závěr osobní otázka: patříš mezi naše nejvýznamnější fotografy. My dva jsme se denně vídali před nějakými čtyřiceti lety ve škole – a já si tě nepamatuju, že bys třeba na mimoškolních akcích pobíhal s fotoaparátem v ruce. Jak je to možné?

(Smích) Jestli to nebude tím, že jsme maturovali, když nám bylo osmnáct a já začal fotit ve svých pětadvaceti...

Děkuju za rozhovor.

Pavel Ďuran

Poznámka:

Fotografie koně s dětmi, kterou pořídila Kateřina Krobotová, je na titulní straně tohoto čísla městského zpravodaje.

OČIMA KRONIKÁŘE: KRYRY PŘED PADESÁTI LETY ...

... ROK 1971

Kryrská rozhledna tímto zahajuje na svých stránkách seriál, ve kterém se bude každoročně vracet do padesát let staré historie našeho města. Dobovým materiálem: částí kronikářského zápisu, kterou na sklonku roku 1971 zaznamenal tehdejší kryrský kronikář pan Karel Prikner. V minulém čísle Kryrské rozhledny jsme se zmínili i o tom, že nejen písemně, ale také prostřednictvím filmového materiálu.

Já si dovoluji na úvod tohoto článku zkusit nastínit, co to bylo za dobu, protože si jí dobře (pokud ještě dobře...) pamatují jen nejstarší z nás. I dnešní střední generace tehdy nebyla ještě na světě, oslavenci Abrahámovin se teprve rodili a s dnešními čerstvými důchodci v té době ode zdi ke zdi mlátila puberta.

Mně bylo v roce 1971 devět let a bydlel jsem se svými rodiči a mladší sestrou na pražském sídlišti. Auto jsme neměli. Telefon jsme znali jen z veřejných budek, doma nebyl. Místní telefonní hovor, pokud si dobře pamatuji, stál tehdy 25 haléřů. Nejmenší běžně užívanou mincí byl v Československu pětihaléř, hodnotou největší papírovou bankovkou pak stokoruna.

protože jsem musel chodit v osm hodin spát - ještě v devíti letech! - abych ráno bez problémů vstával do školy. Druhý program vysílal tehdy jen pár hodin denně.

Počítač? To bylo *science fiction*, nikdo si jeho možnosti, kterých využíváme naprosto samozřejmě dnes, představit neuměl - a nikdo ho ani neměl.

Moji rodiče vydělávali měsíčně každý tehdy průměrných 2.000 Kčs (*korun československých*). Do práce chodili vždycky, neboť za socialismu měli na práci nejenom právo, ale měli i povinnost pracovat. Neexistovali nezaměstnaní - a pokud někdo takový ze své vůle byl, šlo o tzv. příživníka - a skončil ve vězení.

Za státní byt + energie jsme jako rodina zaplatili asi 400 korun, zůstalo nám tak 3.600 Kčs. Co mne jako dítě tehdy zajímalo (a na co jsem ze svého kapesného dosáhl), tak zmrzlina Nanuk stála 1,- Kčs, Eskymo dokonce jen 50 haléřů. Sibirka (ruská zmrzlina) byla neskutečně drahá, vyšla na 3 koruny. Točená či kopečková zmrzlina stála 70 haléřů. Lízátko bylo za dvacetník, žvýkačka Pedro za korunu a žvejky s disneyovským obrázkem Kačera Donalda za dvě pade. Oběd ve škole mé rodiče vyšel na 3 koruny, dát si guláš s knedlíkem pro tátu v hospodě reprezentoval zhruba dvojnásobek této částky. Desetistupňové pivo stálo 1,70 - a to jak v láhvi, tak točené, cigarety za 8 korun (třeba „bétéčka“ nebo sparty) kupovali jenom machři, ti ještě větší machři kouřili jen „ameriky“ (marlboro, camel, rothmans... atd., atd.) které svorně vyšly na dvacku. Kdo měl auto, zaplatil za litr benzínu 3 Kčs. Totéž za bochník chleba, polotučné mléko (odtučněné jsme

Televizní přijímač jsme měli černobílý, ČST (*Československá televize*) měla dva kanály, přičemž vysílání toho prvního z nich začínalo někdy ráno, končilo kolem půlnoci, přičemž co naše televize ve svém hlavním vysílacím čase dávala vlastně netuším,

neznali) stálo 2,10. Banány, mandarinky nebo pomeranče jsme sice mívávali jen v období Vánoc a před nimi, ale pět kilo brambor jste pořídili za méně než pětikorunu a jablka, hrušky, třešně nebo švestky stály od koruny do tří za kilo. Do kina jsme chodili běžně za 3 – 5 korun, ta premiérová v Praze na Václaváku stála do desetikoruny. A do biografu jsme chodili i dvakrát, třikrát týdně! Za léky – předepsané lékařem - se tehdy platila jediná koruna. Zdravotnictví bylo bezplatné a děti ve škole měly zadarmo nejenom učebnice a sešity, ale také například potřeby pro výtvarnou výchovu. Měli jsme problém vycestovat do kapitalistické ciziny, tam se muselo žádat úřady o devizový příslib – ne každý a ne vždy ho dostal - po státech socialistického bloku jsme se s pasem a celním prohlášením mohli pohybovat svobodně. Bylo však omezeno, co z které země (a za kolik...) můžeme dovézt. Jako cizinu jsme tak navštěvovali především NDR (Německou demokratickou republiku), PLR (Polskou lidovou republiku), MLR (Maďarskou lidovou republiku), Rumunsko či Bulharsko, méně Jugoslávii a samozřejmě také SSSR (Svaz sovětských socialistických republik).

V socialistickém Československu byla vládnoucí politickou stranou Komunistická strana Československa (KSČ). Vedle ní pak v rámci Národní fronty (NF) působily i další dva politické subjekty: Československá strana socialistická a Československá strana lidová. Jejich význam byl však mizivý.

KSČ byla předvojem naší dělnické třídy a ovládala celou zemi. Byla masovou všelidovou stranou. V období normalizace již do KSČ ale většina lidí nevstupovala z přesvědčení, ale především kvůli kariéře. Bez „červené knížky“ jste na postavení v práci nebo ve společnosti zkrátka nedosáhli. Komunistou tedy byl tehdy skoro každý, počet členů KSČ byl tak v naší zemi v řádech mnoha statisíců.

V roce 1971 došlo v rámci normalizačního procesu k velkým kádrovým změnám v ÚV KSČ (Ústřední výbor Komunistické strany Československa) - generálním tajemníkem KSČ byl zvolen Gustav

Husák. Proběhl XIV. sjezd strany, který schválil plán 5. pětiletky.

Karel Prikner tak psal svůj kronikářský zápis v podmínkách, kterým dnes málokdo rozumí. Je poplatný své době. Pojďme se na jeho část spolu podívat.

Blesková poznámka:

Jde o výňatek – kompletní přepis kronikářského zápisu z roku 1971 najdete na webových stránkách města nebo přímo na serveru

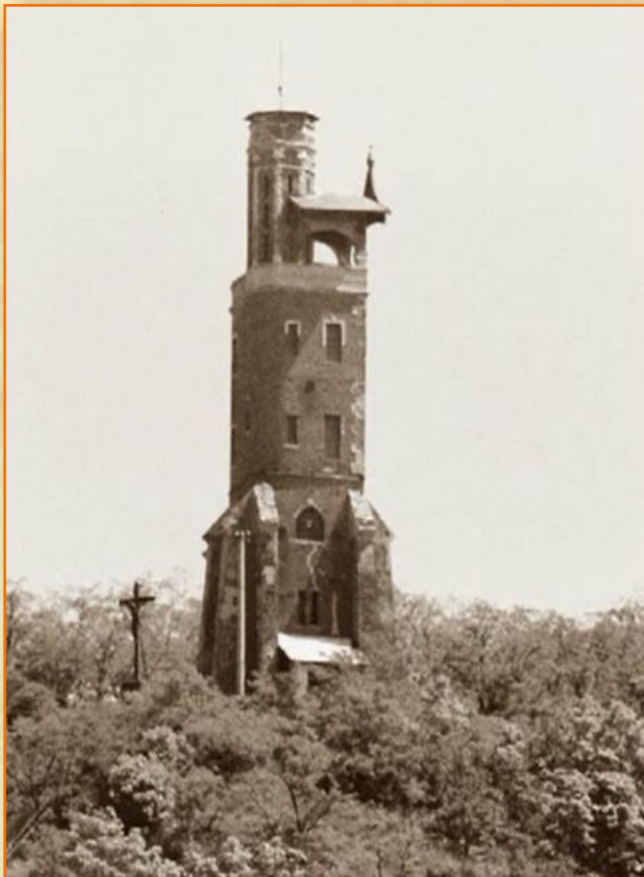
kryrské-kroniky.webnode.cz.

XIV. sjezd KSČ

Během roku 1971 prováděly se různé úpravy v obci, které směřovaly k zlepšení prostředí našich obyvatel. Většina našich obyvatel již se plně cítí svázána s obcí. Jsou prováděny opravy domů a prostranství kolem nich. Mnohé byty si majitelé zlepšují vnitřními úpravami, je zaváděno ústřední topení, vodovody, dávána nová okna a nové fasády domů. Treba jsou budovy většinou staré a stavěny z pískovce, majitelé i tyto domy opravují, izolují a dávají nové krytiny na střechy. Několik pěkných nových bytů vzniklo v obci přestavbou ze stodol, které nebyly využívány. Je opravena rovněž rozhledna, která se majestátně tyčí na kopci nad Kryrami. Tato rozhledna svou odlehlostí dělá národnímu výboru mnoho starostí. Dokud byla volně přístupná veřejnosti, docházelo k znečišťování prostranství uvnitř rozhledny. Bylo tedy usneseno otevírat tuto rozhlednu jen na neděli. Ani tento způsob se neosvědčil. Nesvědčit mládež zničila již několikrát přístupové dveře a rozbíjí okna. Uvažovalo se o získání hlídače této památky a v širokém okolí jediné stavby. K tomu rovněž nedošlo, protože MNV (Místní národní výbor – pozn. P. Ď.) neměl prostředky k úhradě platu hlídače. Bylo započato se stavbou koupaliště. Místo, které bylo vybráno, nachází se pod strání směrem k Černčicům na Podvineckém potoce, jehož vody po pročištění mají toto koupaliště napájet čistou nezávadnou vodou. Bazén již byl letos stroji vyhlouben a ve strání započato se stavbou zásobovacího střediska – pohostinstvím. Tato stavba byla během roku postavena v hrubé stavbě. Dokumentace na vlastní bazén však byla nedostatečná, nebyly předem provedeny hloubkové průzkumy budoucího dna, a proto došlo k prozatímnímu zastavení této stavby. Pískové podloží je závadou, která se bude muset řešit jiným způsobem, než bylo původně plánováno.

Během roku byla provedena adaptace staré budovy ZDŠ (Základní devítiletá škola – pozn. P. Ď.). Vyměněna všechna okna, dveře a podlahy. Do všech tříd zavedena tekoucí voda a dáno nové zařízení tříd. Dále bylo provedeno nové napojení chodbou na pavilonovou přístavbu. Dokončovací práce se však protáhnou ještě do příštího roku. V Komenského ulici byla dobudována kanalizace a napojena ke kanalizaci z Valovské ulice a v Pivovarské ulici. V Komenského ulici byly postaveny dva nové domy stejného typu, a to panem Karlem Pavlím a J. Šestákem ml. Další stavby v této ulici se připravují. V celé obci dochází k rekonstrukci elektrického vedení a pouličního osvětlení pomocí stožárů. Nové osvětlení zavedeno do ulice Komenského a uliční osvětlení bylo prodlouženo od pily na cihelnu. Stará budova školy u kostela byla též celá opravena a prozatím slouží jako jídelna pro ZDŠ.

Svaz zahrádkářů obdržel od MNV pozemek pod sklárnou s přístupem Hlubokou cestou. Členové svazu si přidělené díly oplotili a velmi pěkně pracují. Mají pěkné pěstitelské výsledky a znamená to rovněž další zvýšení životní úrovně členů spolku. Mnozí si postavili na pozemku pěkné chatky.

Na podzim bylo přistoupeno ke generální opravě Mateřské školy. Tím vzniká pěkně upravený samostatný školní komplex v obci. Velkou pomoc poskytli při této rekonstrukci rodiče i patronátní závod.

Některé domy v obci náleží domovní správě v Podbořanech. Rovněž tyto domy jsou postupně opravovány tak, aby nájemníci byli spokojeni. Domovní správa má ve správě 23 domů. Rovněž některé závody vlastní v obci domy. MTN spravuje 6 domů.

V listopadu t. r. byly provedeny volby do národních výborů všech stupňů. Do našeho národního výboru byli zvoleni následující občané: Bouška Václav, Brůža Frant., Hönigová Zd., Hanlová Bož., Hýnová Jarm., Janák Alex., Janouškovcová Mar., Kilík Gustav, Kobylková Bož., Knop Miroslav, Kotlín Ol., Kovářík Ul., Krátká Mil., Krebsová Mil., Kypta Štěpán, Kučera Jar., Kulíš U., Ladman Zd., Mejštrík Mir., Michalová L., Prágenerová Radmila, Prokop Jos., Rezková Jar., Richterová Věra st., Spurný Jos., Šmatlava Rud., Švarc Bedř., Švec K. ml., Vorba Alex., Voříšek Milan, Vrána Jar.

Na zasedání první schůze MTN došlo k volbě předsedy, kterým se stává opět s. Krátká Mil. a tajemníkem byl zvolen s. Bouška Václav.

Zemědělství v obci

Jediným zemědělským závodem v obci je Jednotné zemědělské družstvo Československo-sovětského přátelství.

Rok 1971 nebyl poměrně příznivým rokem pro zemědělství vzhledem k nepříznivému počasí. Tím se stalo, že se nepodařilo splnit mnohé z plánovaných úkolů družstva. Uzávěrka končí ztrátou 1.497.000 Kčs proti plánu. Tuto ztrátu samotné družstvo nemohlo uhradit, a proto požádalo o přiznání státní dotace z fondu ministerstva

zemědělství. Hlavním důvodem tak vysoké ztráty bylo nesplnění produkce v rostlinné výrobě. Tato produkce byla splněna jen na 71,7 % plánu na rok 1971. Ve sklizni chmele bylo dosaženo místo 539 q jen 262 q, ve sklizni cukrovky bylo dosaženo místo plánovaných 10.200 q jen 3.300 q, krmné řepy bylo sklizeno 28,5 % z plánu. Hluboko pod plánem zůstala i výroba siláže. Místo plánovaných 30.300 q bylo vyrobeno jen 12.575 q. Tyto ztráty nemohly nahradit dobré výsledky ve výrobě obilovin. Bylo dosaženo průměrně 27,8 q na 1 ha. V tomto roce kladem výroby přes tak velké ztráty zůstává ta okolnost, že byla zajištěna krmná

základna pro živočišnou výrobu. Vypomohl zkušební provoz nově postavené sušičky na píci. Bez ohrožení potřebných zásob sena v krmné bilanci mohlo družstvo prodat 1.500 q senné moučky jako protidodávku na krmné směsi. A tak sucho neohrozilo živočišnou výrobu, která zaznamenala ještě proti loňskému roku vzestup výroby. Hovězího masa bylo celkem vyrobeno 610 q, vepřového masa 517 q, mléka 518.000 litrů. Bylo dosaženo plánované výše nejen v absolutním množství, ale i v užítkovosti. Dojivost na 1 krávu činila v průměru 6,9 litru proti plánu 6,86 litru. Denní přírůstek u skotu byl 0,69 kg, u vepřového bravu 0,46 kg na kus a den.

Rozsah investiční výstavby byl v tomto roce největší za celou dobu trvání družstva. Pokračovala výstavba dalšího kravína. Práci bylo provedeno za 3,406 miliónu Kčs. Dokončena byla výstavba sušičky zelené píce v rozsahu 1,351 mil. Kčs.

Dále byly postaveny 3 ha nových chmelnic.

Všech členů družstva je 139.

Průmyslové závody

Severočeské dřevařské závody v České Lípě, provozovna Kryry se v letošním roce zaměřily pod vedením soudruha Jos. Kobylky na zlepšení provozních zařízení pro ulehčení práce zaměstnanců. Byla dokončena výstavba nového síla na piliny, do pilnice dáno kolejové zařízení a ve skladu dřeva se užívá vysokozdvizný vozík k usnadnění manipulace s řezivem. Zavedeno páskování řeziva, což usnadňuje nakládání řeziva na vagóny, protože závod se ve velké části podílí na exportu řeziva do zahraničí. Celkem za rok 1971 bylo vyrobeno 10.056 m³ řeziva. Celkem v závodě je zaměstnáno 33 pracovních sil. Je jedinou pilou na našem okrese Louny.

Sklo - Union - provozovna v Kryrech, je pobočným zpracovatelským závodem Sklo - Union n. p. Teplice. Skleněné tabule jsou dováženy z mateřského závodu a v provozovně zpracovány. Zhotovuje se matované a ledové sklo, zrcadla všech rozměrů, nábytkářské sklo se zabroušenými hranami. Provozovna je rovněž zaměřena na vývoz do ciziny. Vedoucím provozovny je s. Hejda Vlastimil. V závodě pracuje 148 zaměstnanců.

Důležitým závodem v naší obci jsou Severočeské cihelny, n. p. Teplice, provozovna v Kryrech. Vedoucím provozovny již po dlouhá léta je s. Krátký Frant. I tento závod se modernizuje. V tomto roce vyrobila provozovna 13.346.000 c. j. (cihelných jednotek – pozn. P. Ď.) Plán překročila ve výrobě o 1.250.000 c. j., přestože počet pracovníků dosáhl pouze 99,5 % z plánu. Plán hrubé výroby byl splněn na 111 %, rovněž plán výroby zboží. Výnosy provozovny byly překročeny o 915.695 Kčs, což svědčí o dobré práci zaměstnanců celého závodu. V příštím roce bude započato s rekonstrukcí celého závodu.

Celkové příjmy MM v roce 1971 byly 1.840.017 Kčs

Celkové vydání MM v roce 1971 bylo 1.648.623 Kčs

Počet obyvatel dosáhl 31. 12. 1971 1.707 osob.

Během roku bylo na MM uzavřeno 46 sňatků, narodilo se 35 dětí.

Katastr obce měří 1.559 ha

Kultura a školství

V obci je úplná ZDŠ se 14 třídami. Je školou střediskovou. Dochází do ní žáci z Kryr, Mukoděle, Příběnic, Černčic, Bělence, Petrohradu a Stebna. Z Mukoděle, Příběnic dochází již do 1. - 5. ročníku. Z ostatních obcí až do 6. - 9. ročníku naší školy. Vzhledem k opravám v hlavní budově školy, vyučují se 6. - 9. ročníky v novém pavilónu a dílnách. Nižší stupeň je umístěn ve dvou budovách v okolí školy a v místnostech pro DM nad kuchyní školy. V nové budově je též umístěna jedna třída zvláštní školy z Podbořan pro děti našeho obvodu. Dílny jsou dále ve starých místnostech dřevěného domku v Komenského ulici, který byl postaven v roce 1958 k tomuto účelu a k ubytování česáči chmele. Ředitelem školy je Gregor Karel, zástupcem ředitele Jarmila Hýnová.

Mateřská škola: Ředitelkou školy je Petružálková Eva. Učitelkami školy: Kučerová, Hroudová, PhDr. Novotná, Korecká, Puškarská.

Škola je umístěna v samostatné budově. Má tři oddělení. Otevřena je od 6. hodiny do 16. hodiny. Školu navštěvuje 81 dětí. V listopadu byla ukončena oprava školy - budovy a vnitřního zařízení. Vytvořeno tak příjemné prostředí pro děti.

Jesle, zařízení MNU, jsou umístěny rovněž v samostatné budově. Ředitelkou jeslí je s. Jelínková Libuše. Vychovatelkami: Soukupová Věra, Jirásková Anna, Teplá Marie, Hoffmanová Dana. Zaměstnanci: Šedivá A., Dušková M., Krupičková Ol. Počet dětí je v průměru 28.

Kulturně osvětová činnost v obci

Hlavní pákou kult. osvětové činnosti je Kulturně školská komise MNU. Tato komise se pravidelně schází podle plánu a veškerou práci v obci dobře koordinuje. Plány na rok 1971 předložilo celkem deset organizací naší obce a tyto plány také byly splněny. Protože naše kino je střediskové, promítá třikrát týdně. Je zařízením MNU. V neděli jsou odpolední dětská představení. Vědoucím kina je s. Ad. Pidman, důchodce. O provoz kina se stará velmi pečlivě. Promítačem filmů je Václav Šejna a Jar. Kučera. Provoz Místní lidové knihovny byl usměrněn potřebám našich občanů. Vědoucí knihovny Anna Vitelská půjčuje knihy denně v pracovní dny ve večerních hodinách. Jednou za čtrnáct dní se půjčuje i v sobotu, aby knihovnu mohli navštěvovat i studenti, kteří jsou během týdne mimo obec.

Osvětová beseda - OB - v obci má již dlouholetou tradici. V čele je osvědčený pracovník Ondřej Milfort, vedoucí poštovního úřadu a rada OB. Programy tohoto zařízení jsou z místních zdrojů. Zařizuje rovněž estrády prostřednictvím Estrádnického jednatele v Ústí. Uskutečněny byly následující estrády: "Praha" L. Hermanová a J. Pospíšil. "Pod praporem písní", "Zavinil to Procházka", "Valdaufinka".

Dvacátého června byla uspořádána za účasti všech složek Mírová slavnost. Staročeské máje - slavnost mládeže nebyly letošního roku uspořádány. Během roku bylo uspořádáno v obci různými složkami: 8 tanečních zábah s návštěvou 1.720 osob, 2 divadelní představení s návštěvou 480 osob, 4 oslavy s účastí 2.200 osob, 1

politická přednáška s účastí 300 osob, 3 estrády s návštěvou 1.400 osob, 1 přednáška s návštěvou 120 osob, 2 filmová představení 16 mm s návštěvou 160 osob, 2 besedy s občany s návštěvou 340 osob, 1 koncert s návštěvou 300 osob, 1 výstavu ovoce s návštěvou 520 osob, 2 zdravotnické

přednášky s návštěvou 220 osob, 1 přednáška zahrádkářů s návštěvou 120 osob.

Při OB je veden divadelní kroužek, který sehrál během roku dvě divadelní hry. "Jedenácté přikázání" a "Její pastorkyně". S nacvičenými hrami soubor zajišťuje rovněž do okolních obcí. Návštěvnost v těchto obcích (Strojetice, Vrutek) jsou velmi slabé. "Její pastorkyně" byla sehrána naším souborem pod vedením s. Milforta i v městském divadle v Lounech.

V obci je v provozu agitační středisko, jehož řízením je pověřena OB. Programy tohoto zařízení jsou z místních zdrojů.

Můžeme říci, že kulturní činnost v naší obci jest dostatečná. Překážkou pro další rozvíjení kult. činnosti je nevyhovující sál v Sokolovně i druhý v „Juveně“, sále OB. V budoucnu po postavení Kulturního domu se jistě činnost po stránce osvětové ještě zvětší.

Tělovýchova je soustředěna do tělovýchovné jednoty Sokol, která má ustanoven odbor kopané a šachu. Základní tělovýchovné cvičení je jen v zimním období pro všechny věkové skupiny.

*Zapsal Karel Píknar,
kronikář*

SAD MLÁDÍ

Říká se, že správný chlap by měl postavit dům, zasadit strom a zplodit syna. Pak prý má jeho život smysl...

Zastupitel Petr Ulke před časem navrhl - po vzoru okolních obcí a měst - vytvoření aleje narození, kde by každý nově narozený občanek dostal svůj vlastní (v Kryrech) ovocný strom.

Město Kryry společně s Petrem Ulkem vybralo vhodnou lokalitu a ihned začalo na úpravě prostor pro vysazení těchto stromů. Při vítání občanů tak dostanou rodiče přidělený strom, o který se mohou starat.

Úpravu pozemku na výsadbu stromů provedla firma Šilhánek a syn, a. s., která prořezala a srovnala celý pozemek a posléze zaměstnanci města vše doladili tak, aby mohl být přístupný veřejnosti.

Vzniklo tak místo, kde budou moci rodiče dětí (a následně samotné děti) sledovat, jak jejich strom roste a nejen všichni naši občané, ale také návštěvníci Schillerovy rozhledny si budou moci u tohoto „Sadu mládí“ (jak se místo nazývá) odpočinout, relaxovat.

Plánovaná instalace laviček a odpočívadla se dočkala realizace na konci měsíce dubna a dnes je již vše hotové.

Město Kryry zřídilo na počest
700. výročí první písemné zmínky
o našem městečku (1320)
tento **„SAD MLÁDÍ“**
a za každé narozené dítě
v roce 2020 a 2021
bude na tomto místě
vysazen 1 ovocný strom.

Václav Kadleček

STROJETICKÁ MÁJE A PÁLENÍ ČARODĚJNIC

Strojetice, 30. duben 2021

Poslední dubnový a první květnový den jsou všeobecně známy jako dny, kdy se pálí čarodějnice a staví májky. Oba tyto „rituály“ se postupem času staly tradičními. Na Filipojakubskou neboli Valpružinu noc či též Noc čarodějnic se údajně slétávaly čarodějnice na sabat.

Pálení čarodějnic je velmi starý a dodnes živý lidový zvyk a zvláštní svátek. Tuto noc se lidé schází u zapálených ohňů a slaví příchod jara. Filipojakubská noc má svůj název podle jmen dvou apoštolů, jejichž svátek se původně slavil 1. května. Dlužno podotknout, že dnes už bychom toto spojení v kalendáři hledali marně. Jednalo se o noc, která měla magickou sílu, otevírala bránu květnu – máji. S předmájovou nocí byla spojena řada obřadů, magických úkonů, zvyků a pověr, z nichž zůstala až do našich časů uchována tradice ohňů – „pálení čarodějnic“.

První májová noc však není zasvěcena pouze pálení ohňů, ale i stavění zdobených stromů – májů. Obřadní vztyčování stromu, nejčastěji smrku, uprostřed obce bylo zvykem už ve středověku a zřejmě souvisí s pohanským uctíváním stromů. Strom byl všeobecně považován jako symbol života a postavený pro blaho obce měl ochránit lidské společenství před zlými silami a přivolat vláhu. V Čechách se vztyčovaly máje na venkově i ve městech. V městském prostředí tento zvyk zanikl koncem 18.

století, na venkově se však v některých místech dodržuje dodnes.

V předvečer prvního máje pozval Osadní výbor Strojetice obyvatele své obce právě k takovým oslavám. O žádnou velkou akci se nejednalo, pandemie koronaviru slavnostem s hromadnou účastí zkrátka nepřeje. Nicméně tradiční máje byla vedle fotbalového hřiště vztyčena již půl hodiny po poledni, večer se pak pod ní u připravené hranice sešlo několik místních. Ti spíše jen symbolicky zapálili oheň, na němž si přítomné děti opekly buřty.

Vysloveně komorní setkání strojetických občanů a jejich přátel a známých definitivně ukončil večerní déšť.

Pavel Ďuran

STAROČESKÉ MÁJE

Kryry, květen 2021

Staročeské máje jsou u nás neodmyslitelnou součástí měsíce května. Již v loňském roce byl jejich tradiční průběh narušen vládními opatřeními spojenými s nouzovým stavem v České republice. I přesto se nám minulý rok podařilo postavit májku a uskutečnit alespoň průvod městem - a letos tomu nebylo jinak.

S dávkou naděje a optimismu jsme i pro letošní rok měli zařízené kapely, sál, koně a valník a napjatě čekali, jak se bude situace vyvíjet - což bohužel opět dopadlo v neprospěch Staročeských májů. Takových, jaké je známe. Nenechali jsme se ovšem odradit. V pátek 30. dubna jsme spolu se spolkem LEKAF postavili symbolickou májku vedle areálu letního kina a 1. května tu hlavní u zdravotního střediska.

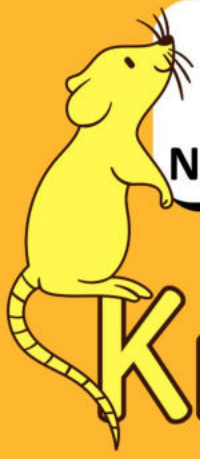
Nemohli jsme sice ozdobit domy všech svobodných slečen barevnou májkou a nechat se pozvat na pohoštění ani uspořádat jinak tradiční Májovou zábavu, nicméně kdy jindy, než v těžkých dobách, je

potřeba zvesela si zazpívat, pobavit se a podělit se společně o trochu radosti.

Proto jsme se i tento rok rozhodli, že oblékneme kroje a vyrazíme do ulic. Sukně krojovaných děvčat se vesele roztáčely v náručích mladých chlapců a za doprovodu lidové hudby jsme prošli město, zatancovali si a užili si alespoň část krásné tradice Staročeských májů v Kryrech.

Kateřina Bohuslavová
Fotografie: David Lukáš

MĚSTO KRYRY

VÁS ZVE

NA POHÁDKU NEJEN PRO DĚTI A POSEZENÍ S PÍSNÍČKAMI.

Krysáci a ztracený Ludvík

Divadlo Za2 uvádí
pohádku na motivy
večerníčku České televize

4.9.2021

**náměstí Kryry
od 14.00h**

Scénář a režie: Libor Jeník

Hudba: Libor Jeník

Hudební aranžmá: Zdeněk Berry Beran, Libor Jeník

Hrají: Radim Kezze Jíra/Josef Zýka/Václav W.

Kraus, Radovan Snítel/David Voráček/Patrik

Vojtíšek, Libor Jeník, Marcela Laurinová/Vendy

Brozmanová/Kristýna Žďánská

V PŘÍPADĚ NEPŘÍZNĚ POČASÍ SE PROGRAM PŘESOUVÁ DO KULTURNÍHO DOMU - ČAS ZAHÁJENÍ V KD OD 15.30 HODIN.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Jubilejní věk 70, 75 a od 80 každý rok

Gratulujeme

ŽIVOTNÍ JUBILEA V BŘEZNU, DUBNU A KVĚTNU

Březen

Duben

Květen

Kryry

POHLOVÁ EMILININA

POMIJE JAROSLAV

GREGOR KAREL

NÍDR JOSEF

JUHOVÁ JANA

HROUDOVÁ LUDMILA

VOŘÍŠKOVÁ ALENA

FRANTES PAVEL

LEGNER BOHUSLAV

LEGNER JIŘÍ

VYHNÁLKOVÁ LUDMILA

MALINSKÁ MARIE

ŘÍHOVÁ EMÍLIA

MARKOVÁ IVANA

KRATOCHVÍLOVÁ BOHUMILA

HLAVÁČ VLADIMÍR

ČIČMAN FRANTIŠEK

PURNOCHOVÁ ZUZANA

ŠLEGROVÁ MIROSLAVA

ZEMANOVÁ ZDEŇKA

BROUM ANTONÍN

TÝMLOVÁ MILOSLAVA

SLEZÁKOVÁ JARUŠKA

PÍCHOVÁ EMILIE

HURTOVÁ KVĚTOSLAVA

ČADOVÁ ANNALIESE

RŮTOVÁ IVANA

JUHA VLADIMÍR

FIALOVÁ ALENA

VOTOČEK OTOKAR

Strojetice

VÁCLAVÍKOVÁ JIŘINA

Stebno

ZBUDILOVÁ KVĚTA

DOUŠOVÁ VĚRA

BELŠÁN VLADISLAV

Běsno

MANDÁKOVÁ ROZÁLIA

KANTOROVÁ EVA

FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK NA ONLINE REALIZACI
TOHOTO PERIODIKA VČETNĚ ŘEŠENÍ PRO JEHO
VYDÁVÁNÍ SVĚPOMOCÍ POSKYTUJE FUNPRINT.EU

Pomáháme radnicím šetřit čas i peníze.

www.funprint.eu

MĚSTO KRYRY ZVE

Kryry tříkrát jinak

ROZHLEDNY V POHYBU

Kryry okres Louny

BĚH PRO DĚTI I DOSPĚLÉ, ŠTAFETY

12.6.2021 od 10.00 hod

ROZHLEDNY
v pohybu

15.5.	Háj tříkrát jinak	Aš
22.5.	Vysoká tříkrát jinak	Tachov
23.5.	Hamelika tříkrát jinak	Mariánské Lázně
29.5.	Chlum tříkrát jinak	Plzeň
30.5.	Vršíček tříkrát jinak	Litohlavy u Rokycan
12.6.	Kryry tříkrát jinak	Schillerova rozhledna, Kryry
25.9.	Krkavec tříkrát jinak	Plzeň
3.10.	Petrín tříkrát jinak	Praha

www.rozhlednyvpohybu.cz

PRO
SPORT
ACTIVITIES

Závodní kancelář na náměstí Československé armády

Partneři závodu:

Ústecký kraj

SIBELCO
KAOLIN HLUBANY, A.S.

UniCredit Bank Express
Rakovník

Všeobecná zdravotní pojišťovna
Česká republika

Město Kryry

Kryrská rozhledna, čtvrtletník městského úřadu pro Kryry, Běsno, Stebno
a Strojetic vydává MÚ Kryry pod číslem registrace MK CR E 2257.

Redakční rada: Vladimíra Járová, Lukáš Hájek a Pavel Ďuran.

Stylistická a gramatická korektura: Mgr. Kamil Kraus.

Fotografie: Laurencia Helásková

Kontakt: tel.: 415 216 775, e-mail: knihovna@kryry.cz, 602747565@seznam.cz.

Realizace: funprint.eu